

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковитъ кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ИЗТОЧНАТА АРМИЯ*

Една телеграма от Виена съобщава, че вътре италианският парламентарни кръгове циркулират желания за използването Сараевата армия при Изонцо, въ случаи, че обанзиват на централните държави надмине силите на Кадорна. Бюлетинът от италианския боен театър ежедневно донасят свидетелства, че положението на този фронт не само е опасно, но има изглеждане въ скоро време да стане критическо.

Явява се въпросът, дали циркулиращите в римските парламентарни кръгове желания за съмнка на Сараи могат да имат значение за новостъзденето военно положение.

Пръди да се поможимъ да дадемъ отговоръ на този въпросъ, нека хвърлимъ погледъ назадъ въ минулото и видимъ, какъ се създаде източната армия, командуваща днес от Сараи, какви цели си постави тя и до колко може да постигне тия цели. Следът това по-леко ще биде да се гадае възможностъ перспективи за действията на тази армия и възможностъ да биде тя използвана сършу надвисналия надъ Италия мечъ.

Въ началото на октомври 1915 г., започна походът сръчу Сърбия. Съ това съглашението бъше поставено пръдъ дилемата да напусне безплодната дарданелска акция и да се притече на помощъ на своята загиваща балканска съюзница. Нерешително и бавно, както всъщото, то избра сръдния пътъ.

Отдълът част от войските от Галиполския фронтъ, изпрати ги въ Солунъ, като находенъ пунктъ за действие по ония линии, по които действуваха българите и отстъпаха сърбите. Още въ първите дни на октомври въ Солунъ бѣха стоварени 3 англофренски дивизии. Тази армия, която бѣ повърена на Сараи и по-късно се наръчи „източна армия“, не може да постигне задачата си още въ самото начало. Отъ една страна много бавно пристигаха подкрепления за нея, а отъ друга вихрениятъ нашъ маршъ, който ще стане примеръ за очудване въ историята, лишиха тази армия отъ възможността да

изпълни своята цълъ. Сърбия бѣше унищожена, остатъците на армията ѝ се спасиха съ бѣгство прѣзъ Албания, а въ края на ноември, слѣдъ побѣдоносното сражение при Гевгели и Дойранъ, българската военна сила зае съверните граници на Гръцкото кралство и почна усилено да се укреплява на тѣхъ. Съ това „източната армия“ бѣше принудена да се дѣлъжи дефанзивно и да чака нови условия и възможности, при които да вземе другъ курсъ на дѣйствие.

По това време съглашението се отказа отъ Дарданелите и прѣнесе въ края на 1915 и въ началото на 1916 г. войските си въ Солунъ. Пристигането на тия войски въ Солунъ не бѣше достатъчно, за да принуди Сараи да прѣдприеме изоставената операция, защото благоприятниятъ моментъ бѣше изпуснатъ. Къмъ това време отъ сръбската армия не бѣше останало нищо, а българите бѣха вече успѣли да засѣднатъ на свойте позиции и да наредятъ своя тилъ.

Източната армия, която възлизаше на 150 хиляди души, се зае да строи укрепителни линии около Солунъ съ двояка цѣль. Първо, да чака благоприятът моментъ, подготвянъ на съвѣръ отъ съглашенската дипломация, за да счака коравата българска армия съ удари отъ двѣ страни, и второ, да запази своето евентуално влияние върху политиката на балканите и морските операции въ Средиземното море.

Снемането и организирането на тая съглашенска армия върху неутрална територия, — нѣщо недопустимо по международното право, бѣше срѣднато отъ лицемърния протестъ на гръцкото правителство, глава на което бѣше Венизелосъ. Послѣдниятъ поведе борба съ краля. Перипетията на тази борба съя на всички извѣстии.

Побѣдоносните български войски, къмъ които по-късно се присъединиха и германски части, присъединили отъ уважение къмъ гръцкия неутралитетъ, нито прѣслѣдваха отстъпващите съглашенски войски въ началото, нито лъкъ отидаха да попрѣчатъ на тѣхното укрепяване задъ завѣсата на гръцките части. Това е моментъ въ войната, който може да аргументира нашето отношение къмъ меж-

дународното право, ако нѣкога стане нужда за това.

Въ този боенъ антракъ бѣше установена неутрална зона отъ 4 км. ширина, по която се отеглиха III и V гръцки корпуси. По цѣлътъ и размѣръ на така създадената източна армия, слѣдътъ това се починаха спорове между англичани и французи. Кичинъръ, който повече мислѣше за чисто английски завоевания, настояваше да се даде прѣимущество на експедицията въ Мала Азия прѣдътая на Солунъ. Французи съ считаха, че долината и устието на Вардаръ съ единъ отъ ключовете на балканите и фланкиращъ пунктъ на пъти Берлинъ — Багдатъ и настояваха да се увеличи значението на източната армия. Французи съ имаха по-необуздана фантазия, мечтаха съ помощта на Ромъния и Гърция да хванатъ въ кѣщи България, да прѣрѣжатъ пъти на Германци за Цариградъ и да взематъ Елизъсъ и Лотарингия прѣдъ Виена. Тия тѣхни мечти бѣха основани не малко и на бѫдящите дѣйствия на руския валикъ, който трѣбаше по югозападия и южна посока да улесни дѣйствията на Сараи.

Извѣстно е, всичко това си останаха мечти и то твърдъ горчиви мечти.

До като цѣфтъхъ тия мечти, на Солунското прѣдприятие се гледаше въ Франция като на нѣщо слѣществено. Слѣдъ като изѣхънаха — на него почна да се гледа, като на фронтъ по-второстепенъ, но мисълъ за неговото изоставяне въ сернознѣтъ държавнически глави не се появяваше. И то напълно основателно. Вънъ отъ изтькнатото до сега значение на Солунъ, съглашението безъ него нѣмаше да има примишка за Ромънітъ до тѣхната намѣта, за сърбите да продължаватъ своята послѣдни усилия, за гръците, като угроза срѣчу тѣхнитъ възможни дѣйствия противъ съглашението. Освѣтъ това Солунъ стана поляга на италианското участие въ източната армия, дѣйствието на която слѣдъ малкѣтъ успѣхи на тая армия къмъ Битоля, обезпечиха свръзката на Солунъ съ Валона, свръзка, която стана особено важна слѣдъ усилената подводна война.

Слѣдъ това стана заемането на Рупелското дефице, съ което се зати-

вори Струмската долина. Съ тази неочеквана операция, източната армия бѣше отхвърлена отъ другата страна на Струма и нашиятъ фронтъ стана въ своя центъръ още по-силътъ. Слѣдъ това се извѣрши скъсанването на фронта отъ изтокъ, слѣдъ като гръцките войски между Струма и Места се изпратиха въ Германия.

Единствътъ успѣхъ, който може Сараи да впиши като свой несъмнѣнътъ активъ, е настинето, което се извѣрши до край надъ Гърция, въ резултатъ на което и тая постъдната стана съюзница на Съглашението.

Така стои въпросътъ съ източната армия.

Съставена отъ английски, французи, италиански, срѣбъски и руски войски, въ количество до половина милионъ, тя до сега срѣщаше упоритата съпротива на българските войски, подкрепени отъ германски части и пазеще военни и политически интереси, различно разбирали въ разно време и различно рѣшавани.

До сега дѣйностътъ ѝ, епъвана отъ разногласия и късогледство, съ единъ единствънъ „воененъ рѣзултатъ“ — Битоля и то изложена днес на нашътъ ордия, стои тя прѣдъ насъ, такава каквато я познавамъ. За българския войникъ, застаналъ на своята сили позиции, тя по-малко отъ когато и да е, може да вдъхва страхъ. Не е изключена обаче възможностъта, що съглашението утрѣ да я засили и да възмечтае наново да отиде къмъ завѣтната си първоначална тѣлъ — София. Въ всѣ случаи нейното съществуване съ огледъ на нейното минало не е изгубило значение, и слѣдователно телеграмата, която процитирахме въ началото на статията, говори за желания, които нѣма и не могатъ да бѫдатъ събднати.

„Източната армия“ въроятно, ще дочака своя скъбдноенътъ часъ, ако днешните събития въ Италия не бѫдатъ достатъчни да вразумятъ неразумните до сега съглашенски държавници и стратеги.

М.

ОСВЕЩАВАНЕ НА ХРАМА-ПАМЕТНИКЪ.

Въ недълъг, 28 октомври, стана тържественото освещаване на Храма-паметникъ въ с. Левуново.

Есеното слънце бъше огръло новата сграда на храма, кацнала, съкашъ, надъ селото и напълващо душата на придошли отъ околните села богомолци и воиници отъ фронта съ благоговия, тържествена радост.

Въ недадечно минало храмът на селото е бил съвършено разрушен отъ нашитъ врагове и сега е наново издигнатъ, като храмът "Св. Георги" и като паметникъ на падналите герои отъ 2. армия прѣз 1915—1917 г. На вратите му само е останала икона на Георги Победоносеца, рисувана въ 1873 г., за която съществува легенда, какво въ днитъ на тежкото иго е издалъ неприметски конникъ, който, следъ като не е можалъ да отвори вратите на храма, е стрѣлялъ въ иконата, но куршума се е повърналъ, ударили го е по челото и повалилъ.

Храмът—паметникъ е възобновенъ по инициативата на командуващия 2. армия Генералъ Тодоровъ, при съдѣствието на архитекта Мафъоръ Шойлевъ, военният художникъ Иончевъ и Лазаровъ, иконописците—войници Г. Александровъ, А. Велевъ и декораторъ Мечкуевски.

Вътре въ храма посещатъкъ на изисканъ вкусъ. Иконостасътъ и живопистътъ по свода и стѣните са въ по-голямата си част копие отъ именити художници и иконописци. Но особено украсение за храма са плювята, върху които са написани имената на падналите герои прѣз тая война въ всички дивизии и полки по отдѣлно. Тукъ са светци на 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10 и 11 дивизии, а също тай и на конната дивизия. Не може човѣкъ да гледа безъ умиление на тия недосегаеми алатки имена. Тукъ неволно спомняшъ стихъ:

ОТМЪСТИЛА.

(Разказъ отъ Молосанъ).

Вдовицата на Паоло Саверини живѣше самичка съ сина си въ малка, бѣдна къща въ градецъ Бонифацио, разположенъ на хълмъ, който като носъ се врѣзва въ морето. Между градецъ и низинъ бѣдътъ на Сардиния се образува проливъ, въ който сърчать маса скали.

Една отъ скалите, които съставляватъ хълма подъ града, е разсечена и тамъ се образува нѣщо, като коридоръ. Тукъ, до самите къщи, подхождатъ малките лодки на италианските и сардински прибрежни, съдътъ като се поврѣзътъ около запушилътъ правия пътъ скали. Тукъ сѫщо всички дѣти, недълъкмо спиратъ паракодъ отъ Яично.

Вътре въ непрѣстано люлѣщо морето и мезабѣлъзано дига пѣсъ на изловените по двѣтъ страни

Не! въ бранни доспѣхи не се умира!
Въ борба за правда, въ борба за
братъ не се загива!
Душата бурна покой намира
Тамъ, дѣто съръшва лъжовни сѣты
Кръвта, що лѣй се, не ще застъпъ,
Не ще загълхне моменъ по вакъ.
Кръвта въ рубинъ ще се прѣвърне,
Съзъйтъ чисти — въ бѣлъстъщ
елмазъ.

Отъ цѣлия храмъ лъха чистота
и свѣтъстъ.

Паметникъ-храмъ бъше освѣтънъ отъ струмишки митрополитъ Негово Високопрѣосвещенство Герасимъ въ съслужение на 10 свещеници, въ присъствието на Командуващия 2. армия и щабъ му. Междуду другите тукъ личеше присъствието на нѣкои германски офицери, начело съ старшия начальникъ на германските офицери при щаба Подполковникъ Вагнеръ.

Главнокомандуващия на армията не присъствува на празненството. Гой е изказалъ съжалението си, че не може да присъствува, тий като въ този денъ е билъ застъпъ съ неотложна работа.

Около храма бѣка построени представители отъ полковете — подофицири и войници, подъ команда на офицери. Множество селяни и граждани отъ близка и далечна околнност бѣха обсадили новия храмъ. Лицата на дошлиятъ бѣха избликъ на възторженіе чувства.

Тѣ гледаха на новия храмъ, като на скъпъ за душата на всички бѣгъларинъ паметникъ, а въ лицето на Командуващия, офицерите и войниците, като на свои живи герои и покровители.

Съдѣтъ отпуска на черквата Митрополитъ Герасимъ се обѣрна къмъ населението съ прочувствено и бѣдствище слово. Той спомни, че по-младото повеление на Негово Величество Царя се обяви война за нашето национално обединение, че благодарение възхновения планъ на Главнокомандуващия, храбрата 2 армия, подъ водителството на своя храбъръ Генералъ, панесе съ крушителни удари на голяма част отъ неприятеля и овободи Македония отъ тежкото иго. Слѣдъ се върху

падналите герои, славата на които какъ грѣе всѣко тѣ лице, какъ всѣкиму трепти въ душата, права молитвѣ си къмъ Всесиленія да дарува вѣченъ покой на починалите — сила, мащество и постоенство на живитъ. Въ своето заключение Н. Високопрѣосвещенство призовъ Бога да дава на Н. В. Царя мащестъта на Соломона, на бѣгъларските военачалици сръдностъта на Давида, а на бѣгъларски войници силата на Самсона.

Съдѣтъ това Командуващия армията каза пручувственна рѣчъ къмъ войниците. Той иже указа значението на възобновенния храмъ, като нова светлина, въ която ще витаятъ духоветъ на бѣсмъртните наши герои, покани ги, като си отидатъ въ частитъ да занесатъ на своятъ другари впечатленията си отъ скромното, но съ такова голъмо значение празненство. Напомни на тѣхъ и на натрупалото се множество селяни, че паметта на логинилите не трѣбва да загълхне, че дълъгъ е на всѣки да помни за тѣхъ и за дѣлото, за което тѣ са се жертвували.

Съдѣтъ това имаше прѣгледъ на войските.

Приятия изненада за всички бѣгъларинъ свадбата, която веднага съдѣтъ освѣщаването стана въ новия храмъ. Вънчанъ бѣше единъ подофициръ отъ армията за една македонска дѣвъдка.

Паметъ на падналите се съврза съ единъ отъ най-тържествените обряди въ живота.

Тѣ, загиналите, нали дадоха най-скъпото си за този новъ животъ?

M.

СЪВЪРШЕНИЕ ОТЪ ФРОНТА. БАЩИЧЪ ЗАВѢТЬ.

Лежи раненъ съдѣтъ страшнъ бой, лежи на съмртния си одъръ — и шепне умирающъ той на своя синъ: „бяди ти бодри! Настали, силенъ, вѣчъ часътъ. При Бога нашъ да се изправи, Прѣдъ неговия страшнъ съдъ За пашто дѣло да разправи. Умирамъ съ болка на сърдце, Но съ радостъ гледамъ свободата

падналите герои, славата на които какъ грѣе всѣко тѣ лице, какъ всѣкиму трепти въ душата, права молитвѣ си къмъ Всесиленъ, Не мъчать се въ задавенъ пътъ, Сираци кийти на здравица, Очакваша до късенъ здръчъ Мъжа погиналъ възвѣтъ тъмница. Жени ве охкатъ, и въвъ срамъ Дѣвици погледъ не навеждатъ, Не гаси вечъ свещени пламъ На търсища животъ надежда. Катъ зеницата си пази

Отъ мене, синко, тѣзъ завѣти: По чуждо право не гази!

Бори се за туй съдъ, що свѣти! Ужасно ранитъ болить Надъ тѣхъ е кръсть свещенъ забоденъ,

Раненъ съмъ въ мъжката си грѣдъ, Възвѣ боя лють, за края роденъ. Ти чувашъ ли да пѣе хоръ?

Това е химнътъ на герои, Безименни въ безброй съборъ Огласи се дивнитъ усън!

Ела при менъ Кога ме въ гробъ, Остави съ, сине, да изстинъ, Недѣй да плачешъ като робъ, Живота мой достоенъ мина — Еднъжъ се борихъ азъ съсъ чѣсть Еднъжъ завѣти на тебъ оставямъ, Въ послѣдънъ часъ, катъ благ вѣсть,

Завѣти ти бащински дарявамъ: Гдѣ видишъ мракъ, тамъ пламъ да! Каждъто никне, тамъ поливай! Та родниятъ кътъ да стане рай — Ако е нужно, самъ умирай!

Ради II

Проф. И. Ивановъ,
Хигиенистъ — Съвѣтникъ
2-ра Армия.

Борбата съ военниятъ епидемии.

Съдѣтъ дѣвъгодишна задружна работа съ бѣгъларските лѣкарни нека бѣдътъ позволи съдѣтъ думи:

На бѣгъларитъ добъръ е извѣстъ отъ миналата война значението на военниятъ епидемии — които, между бѣгъларитъ предимно дизентерия и холера; а между сърбите и турците освѣтиятъ тѣхъ още и петнистъ тифъ, взеха голъми жертви. Почти въ всички по-ранни войни до войната прѣз 1870/71, че слото на заболѣлите отъ заразни болести съ надминавало числото на ранените, а числото на умрелите

на пролива бѣгълове, които непрѣстано опустошава.

Жълтиникава тегна своята набръчка суха рѣка и даде клѣтва да отмъсти за него. Тя не покълна никой да остане при нея, затвори се въ къщи самичка, заедно съ трупътъ. Кучето стоеше

въ краката на своя стопанъ, съ протегната глава и свита между краката опашка, продължително виеше.

Стоеше, безъ да мръдне отъ мястото си, подобно на майката, която сега се бѣше навела надъ трупа на сина, плачеше съ едри, нѣмъ съзъзи, випла погледъ въ него.

Младото момче, обѣчано въ суконна куртка, раздрана на гърди, лежеше на гръбъ, съкашъ заспало.

Навѣждашъ по него личѣха съдѣтъ отъ кръвъ: на ризата му, разъсъсанъ при даване първата помощъ, на жилетката, на панталонътъ, лицето, ръжътъ. Запечена кръвъ се винида, ше по брадата и косите му.

Майката, обръната къмъ него, мърча съ високъ гласъ да говори.

Гласътъ ѝ накара кучето да мърчи.

— Да, да, ще отмъсти за тебъ, мило ми дѣле, мое момче, мой бѣденъ Антуанъ. Спи, спи, нѣма да останешъ неотмъстенъ — чуващъ ли? Това обѣщане ти прави твойта майка! А ти знаешъ, че ти всичко отстоява на думата си!

И ти бавно се наведъ надъ него и залъни своятъ студени устни въ неговите мъртви уста.

Тогава Пальо напоено почна да виши. Той издаваше все една и скъпъ дълга и жалка нота, сърдцераздигателна и мъжчилска.

Двамата, жената и кучето, останаха тукъ до самата сутринъ.

На другия денъ Антуанъ Саверинъ бѣше погребанъ и паметъ му скоро загълхна въ Бонифацио.

Съдѣтъ съпругата си той не остави да бръзъ, ни други нѣкъй близъкъ свой родининъ. Нѣмаше ми едъръ мажъ, който да вземе върху си ролята на отмъстителя. И само единъ

от болести онова на убитът.
Така че припомнитъ само нѣкога
и мѣра прѣзъ посѣдното стоя-
ние — отношението на загубите
и болести (главно за-
държане) е било както, следва:

Среди граждан иностранных национальностей			
29	за руситьъ	1	4
56	за француз.	1	3,9
	за англичан.	1	3,7
	за прусситъ	1	1,4
	за австрийц.	1	1,1
1867/71	за германц.	1	0,5
1867/78	за руситъ	1	2,7

Най-важнітъ за нась военни епідемії холерата, коремніяль тифу, дизентеріята, варіолата и
вистять тифъ.

Кримската война отъ петнадесет
до измръли 16,000 англичани,
10 французи и 80,000 руси. Въ
тази война отъ 70,000 тълпени
австро-италианци въ Сърбия половината
заболели отъ петнист тифъ. Въ аме-
риканската война за обединение отъ
431 227 войници заболели отъ коре-
менъ тифъ 75,320, отъ които умръли
20 076. Даже въ войната предъ 1870/
71 г. едномилионната германска вой-
ска отъ коременъ тифъ заболъли 74,
000 войници, отъ които 6,965 умръли,
а отъ дезинфекци 30,000 съ 2000 смърт-
ни случаи. При това тая война бъ-
ше първата голътма война, въ която
загубата отъ болести е била по-
голяма отъ онай съ оружие.

Създъ като се откриха причините на тия военни епидемии и начинът на тъхното разпространение, намътиха се скоро и срѣдства за предпазване и борба съ тъхното енергично прилагане въ същата война изтика из задень и не загубитъ от болести между народи и спаси, сигурно, повече от милионъ хора. Австрийски императоръ Карлъ оцѣнява този фактъ въ единъ благодарственъ унциалъ къмъ австрийските лѣкарни, гдѣто се казва: „Великолѣпните успѣхи на борбата съ епидемията прѣз войната спестиха тежки жертви на много войски и народи, запазиха боеспособността на моята армия и допринесе сѫществено за успѣха на наше оръжие. Чрѣзъ задружна работа, влагане на цѣлата си енергия и най-голѣмо покертуване, лѣкарните извоюваха тая побѣда надъ упорития врагъ. Много отъ тѣхъ загинаха отъ заразни болести като доши и другари на ония храбри воини лѣкарни, които загинаха отъ рана съмъртъ из бойното поле и изпълнението на своя дълъгъ. Азъ звамъ моята неограничена привилегия на цѣлото лѣкарско съдействие, прѣди всичко на всенародните и оздравителните комисии, които за борба съ епидемии

жайка му, не напущаше мисъльта за отмъщение.

Отвъд пролива, отъ сутринъ до
нощ, тя гладеща бѣла точка на
морския брѣгъ. Това бѣше малко
сардинско сѣлце, Лонгосардо, къ-
дето се криятъ корсиканските раз-
бойници отъ прѣстъльдане. Цѣлого
почти население на това сѣлце се съ-
стояше отъ тѣхъ. То бѣше разполо-
жено срѣзъ брѣга на тѣхната ро-
на и тамъ тѣ очакваха удобенъ
моментъ да се завърнатъ обратно
съ Своята гори. Майката знаеше,
тамъ именно се е скрилъ и Ни-
колай Раваготи.

Съднала до прозореца, самотна,
по цели дни гледаше към морето и мислеше за отмъщението. Но какъ да осъществи това свое острожение, тя, безпомощната, слабата, близка вече до смъртта? Но при все това; тя нали обича, или се занапълна надъг трупа? Тя не знаеше, нито да забрави дългото,

съ пръвдилност създадоха мощна организация, която обхваща цялата армия."

Също и българската войска, благодарение на енергичното и свое-връмдено прилагане още от самото начало на войната на всички прѣ-пазителни мѣрки противъ заразнитѣ болести, се запази до сега отъ по-значителни епидемии, които се срѣщаха обикновено въ по-ранните войны. Българскиятъ лѣкари извѣршиха съ това мъчаливо една работа, плодовѣтъ на която допринесоха не малко за запазване войната сила на българската армия. Нѣколько примѣра: Главната задача бѣше да се взематъ още въ началото на войната мѣрки противъ прѣнасянето въ българската войска на петнистия и възвратния тифъ, които бѣха тогава тѣждѣ много разпространени въ Сърбия и Македония. Още въ прѣвът ноемврийски дни прѣзъ 1916 година се констатираха вече въ Куманово лѣптичи случаи отъ прѣнасяне петнистия и възвратния тифъ между българскиятъ войници. Тогава започна въ цѣлата армия съ пълна енергия борбата противъ прѣносителите на петнистия и възвратния тифъ — въщ-

ката; всички скрити гнъзда на тези болести бъха открити и обезвредени — една не лека работа за лъкарите наредъ съ останалата тежка служба по лъкуването и отглеждането на многоот ранени и други болни. За щастие, усърдът се да се пръдотварят почти напълно пръвненето във времията на заразни болести, съ исключение на случаите единични заразявания. При тях успешна работа заболяващите повече от дузина български лъкари от петнадесет тифъ и умръха 9. Също умръхаха нѣколко души и отъ низшия санитарен персоналъ въ службите им при отглеждането на заразно болни и войници. Тъ всички умръхаха геройски за родината. Тъхната память ще споменувана винаги съ почтение.

Но и другитѣ заразни болести освѣнъ холерата, тифусът ивариозътата, не се допустяха въ армията. Благодарение на строго приложението на прѣдпазителни мѣрки (вакцинация, водоснабдяване съ чиста вода за пиеене чрѣзъ безузорно изграждане на помпи и чешми въ южната армия) гигантската епидемия не се появиха нигдѣ въ по-значителни размѣри. А тамъ; гдѣто тѣ почваха да се показватъ, се задушаваха чрѣзъ подколзви мѣрки още въ зариодишнъ имъ. У насъ, въ 2. отдѣлна армии

специално, холерата не се показва никакъ, а тифусътъ само въ незначително число случаи и то въ лека форма

Също и дизентерията въ сравнение съ по-рано е значително намалена. Всички войници знае днес на пръсти главните здравословни правила предъ връме на война, а именно, че тръбва да се пази отъ еъшки и да пие само чиста вода. Дано той не ги забрави и по-късно въ живота си следъ войната и даги разпространява по-нататъкъ! Защото и следъ войната родината тръбва да се пази отъ опустошенията на болестите.

Джумайско, на 17., 21. и 23. октомври нападна французите съ такова ощесточение, каквото никой не очаквало. Първото рѣшително французко сътъкновение съ българската войска бѣше и първата сграждане „урбъз за българитъ.“ Безгледна смѣлостъ, настойчивостъ и самопожертвуване прозяват тамъ чигарскиятъ въйникъ и съ тогава не само осуети съ ходната французка операция, но не допусти французите; никоје крачка отъ първоначалната имъ

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЬ.

Двъгодишнина на Природолаш- нитъ босе.

Слъдът неуспеха на французите да нахлуят въ Струмишката долина, прѣз м. октомври 1915 год., — благодарение геройската съпротива на граничарите, на 14 пѣх. македонски полкъ и частъ от II Дивизия — една от най-смѣлите и съ вѣроятно най-важни по последици при участъхъ, бѣше операцията при Криволакъ-Французската цѣлъ бѣше да се завладѣе Щипъ, да го прѣтърнатъ на твърдина и отъ тамъ да надникнатъ къмъ Кочанското поле, единовременно съ още по-големи сили, да заплашатъ лѣвото българско крило, което се спускаше отъ дветѣ страни по течението на Вардаръ.

Упоритото държане на сърбите при Велес се наследчаваше пръд-ди всичко от стигналите до Градско французи; но за общия успехъ противникътъ разчиташе на оная французка колона, която се беша докопала до криволашките чуки. Такъвъ беше положението въ първите десетъ дни прѣзъ м. октомврий 1915 г. Нашето главно командуване, въ оцѣнявайки опасността при Криволакъ, веднага изпрати кавалерийски и пѣхотни части, които като включили Серка планина, да обхванатъ въ своето охранение цѣлния лявъ бордъ на Вардаръ, отъ вливането

бръв на Вардар, откъм
на България до с. Чифликъ Вар-
даръ. Съ тъзи охраняющи наши ча-
сти французите съ имали първото
си стълкновение и прѣз тия начали
ни дни на октомври противникъ
здраво се бѣше настанилъ при Кри-
волакъ. Но славата на Криволакъ
съ тежкитъ боеве, чието почнаха
на 17. октомври до 25. съзхи мѣ-
сецъ и въ които боеве голямъ бѣлъ
имаше 54 пѣх., полкъ отъ VII Рил-
ска дивизия.

Нашиятъ полкъ на „чичовци“ изъ
Дупнишко, Самоковско, Кюстендил-
ско и Горянинъ отъ Разлога и Горно

- 1 -

Следъ това ти се върна въ къщи. На двора стоеше старо, съ едно ядене. Кучето бълько до изстяпление и лаеше съ присънта глас. Мина още един нощ.

дълно буре, въ което ти събираща гласъ. Гине още един нощ
вода от дъждъ. Тя взема бурето, Тогавъ, при първѣ лячи на де-
изля водата му, закрѣти го здраво на, Саверинъ отиде при съсъда си
до земята съ колове и камъче. Та- да изпроси нѣкакъ стари ботуши. Тя
ка тя направи на кучето подспон. намѣти въ къщи стари дрехи, остан-
Взе сълѣдъ това Пала, привърза го нали е от покойния ѝ мажъ, натя-
до тая дупка и си отиде въ къщи. ка ги съ слама, за да се получи
Тукъ тя неуморимо ходѣше по своя- нѣщо като човѣшка фигура, заби-
та стая, напрѣдъ—назадъ, безъ да въ земята предъ дупката на Пала.
откъсва погледъ отъ сардинския сопа и привърза на нея изправено
бръсъ. Тамъ живѣше той, убиецъ сламеното чучело. Слѣдъ това вре-
на сина ѝ. мято и извади съ сълама и съ тѣхъ направи
чучило като глава.

Кучето виеше цѣль день и цѣла ношъ. На сутринната тя му носъше въ паница вода и повече нищо —

ни чорба, ни хлъбъ.
Мина още единъ день. Измъченъ
отъ гладъ Папо застъп. На другиъ
день очите му блѣщяха, космитъ по-
му бѣха настърхнали и той отчеванъ
се дърпаща да се освободи отъ вх-
жето, съ което бѣше завързанъ.

рушка, която се сви съ еще по-голямо ожесточение, войниците чуха за сегашната пътка гласъ на новия дружински командир:

— Стойанъ Ганчевъ, фелдфебель . . . дръжъ здраво . . . Подпоручник ще бъдешъ България ще ти се отплати . . . Поручикъ Христевъ ме замъстява . . . Дръжте здраво . . .

И този гласъ загълхна.

— Юнаци, удрайте! не бойте се и здраво бийте! — носъше се денъ и нощъ гласът на фелдфебеля.

Завършното на подполковникъ Шишковъ — „Криволакъ чука“, минава отъ начальникъ на начальникъ и стига до последния редникъ. Всички я плязгатъ съ своята кръвъ; десетки войници, свити въ малки трапчинки, слушатъ, съмъкнати на тая кървава земя, а други съ на вътки заминали и отъ смъртъта заклети вътчно да живеятъ на Криволакъ чука . . .

Но Криволакъ тръбва да падне. Карай артилерия, издаватъ нови полкове. Тръбва да се съзвърши бързо . . . Пръко Вардаръ, кждъто Черна се влива въ него, треперятъ планините, адига се пушекъ и димъ, пищи локомотивъ и прѣз замъклението полета се движатъ неприятелски колони. И плямът отново Криволакъ, защото още французите не съ сражени, защото тъ все още напираятъ къмъ Бръгалица.

А Криволакъ тръбва да се очисти отъ врага, той тръбва да падне, — защото туй бъше свето упование и на онзи, които се биха при Градско и славното Чичево!

Борбата кипаше съ нова сила. 17. октомврий пакъ се повтаря въ дълъги нови кървави дати: 21. и 23. октомврий. Тогава майоритъ Станевъ и Минчевъ, съ II и III дружини, извършиха нови пристъпи, съмъкнали съ македонските имъ другари. Пакъ кърви и нови жертви въ името на България, въ името на кървава Македония . . .

Много ни струваша тъзи боеве . . . И когато полъжъ се завърна въ Щипъ за отдихъ, съмънени отъ Искърци, гробището на нашенци бъше грамадно мрачно селище. И когато споходихме нашите скъпки покойници, цълният градъ Щипъ дойде съ насъ.

Командирътъ на полка каза трогателна речъ за своите герои, загинали славно на Криволакъ, а щипският отъвърна:

— За Щипъ умръха. Тъ съ наши светци . . . и гробищата имъ ще бъдатъ наша свещена грижа. Въчна имъ паметъ! . . .

Истина е, че щипският не забравя свойте спасители, и прѣди три

месеци, когато извѣстниятъ вече умълчалъ Венделъ отрече българския на Македония — щипският практика 5,000 лева за нашите войници и сирашки съмъстява. Хвала имъ!

Двѣ години отъ Криволакъ е боеве. Мечтата пръв: Криволакъ е вече достигната. Македония е на българския войникъ, тя тръбва да остане и на обединения народъ.

И всъкого, когато нѣкой отъ насъ минава съ трена изъ Вардарски прѣломи, когато наближи Криволакъ — всѣки си спомня за страшните бури на големъ чуки и червени сипен. Всѣки спомни съ себе си вътръживането кървавъ залиси съ чувства на гордост и тежъ. Но пъти за своите родни селища — воинътъ носи безъмълвии привѣти на осиротѣли съмъстява отъ загиналите при Криволакъ бесъмъртници. Поклонъ, прѣдъ тѣхната памет, поклонъ предъ всички живи храбреци, пръснати отъ Струма до Вардаръ . . .

Сотъръ Иванъ.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

ВОЕННО.

Французскиятъ напѣтъ при Ена замръ, а англо-френскътъ усилия въ Фландрия се завършиха съ един маликъ придобивки, които съ безъ значение.

На Източниятъ фронтъ нѣма никакво за отбѣлъзване.

Вниманието на всички е обърнато къмъ Италианския фронтъ.

Съѣтвеничниятъ ударъ, нанесенъ отъ съюзниците, донесъ съвсътъ плодове: 2-та италианска армия е разбитъ и отстъпва въ паническо бѣство; 3-та армия, следъ малка съпротива, се оттегля бързо по Адриатическиятъ брегъ. И Каринтийскиятъ фронтъ до Пльоненъ е разколебанъ и италианците се оттеглятъ.

Съюзниците съ вече на всъкъдътъ въ Италианска територия и неприятелското бѣство ще се обърне и въ паника, благодарение на бѣгството и на населението. Рѣка Таглиamento не ще може да спре съюзниците, защото задържането на предъмостовата позиция налага безъсилното държане на Каринтийскиятъ фронтъ, а той е вече разколебанъ.

Числото на пленници, които надминаватъ 100,000 и повече отъ

700 ордия, говори най-краснорѣчиво за погрома на италианците.

Крайната победа на съюзниците никога вече не може изтъргне.

На Македонския и Добруджански фронтове спокойно.

T.

ПОЛИТИЧЕСКО.

„Танъ“ указва на големото значение, което ще има свикването по руска посока за къмъ срѣдата на ноемврий въ Парижъ съглашенска конференция, въ която ще участвува и Съединенитетъ Шати. Конференцията щяла да реализира желаниято на Русия военниятъ цели на съглашението. Нуждата на Русия да ограничи задълженитето си къмъ съглашението тръбва да е твърдъгълъма, та Тересченко, както съобщава агенцията Хавасъ, направилъ постъпки да се ускори свикването на конференцията.

Лугано. Италианскиятъ министърски съвѣтъ подалъ на 26. того телеграфически оставката си. Въ Римъ се очаква пристигането на краля. Засъдните на камарата и сената съ отложени.

—

Венеция. Извѣстията за неочекано бързъ успѣхи на италианския фронтъ предизвикаха най-големо задоволство на цѣлото население. Обществените сгради и много частни къщи съ окичени съ знамена. Въ много градове съ направени овации въ честь на императора и армията.

Четете Нѣмски.

1. ich, mich, mir.

(их, мих, мир)

— азъ, мене, (вин. пад.), на мене, ми (дат. пад.)

2. du liebst mich,

(ду либст мих)

— ти ме обичашъ.

3. gib mir 2 Leva!

(губ мир цвай лева)

— дай ми два лева!

4. Herr Goldschmidt ist ein Kaufmann.

(Хер Голдшмит ист айн кауфман)

— Господинъ Голдшмит е търковецъ.

5. Seine Adresse ist: Wien, Ringstrass № 7.

(зайне адресе ист: Виен, ринг-шрасе, нумъръ сибен)

— Неговиятъ адрес е: Виена, улица Рингшрасе, № 7.

II-а

ЗАДАЧИ.

Двама пияници купили ширакия, но нѣмали при себе съ каквътъ сѫдъ, за да раздѣлятъ рибата по равни. Пита се, какво съ направили, за да я поддѣлятъ, когато се знае, че и двамата изпили по равни.

Повали на земята. Нѣколко минути се въртятъ, удряшъ съ краката по земята; най-сетне прѣстана да съ мърда. А Палю прѣзъ това време му гризящъ шията, късашъ парче слѣдъ парче месото по ней.

Двамата съѣдиха на Равалоти, когато стояха на свояте врати, отново помнятъ, че съ видѣли единъ прѣсякъ, който бѣзъ излѣзалъ изъ ботилницата, съпровожданъ отъ мършаво черно куче, съ нѣщо въ устата, което му даваше отъ време на време простиъ.

Вечерта старата се върна въ къщи и прѣзъ нощта спа добре.

скочаше съ пѣна въ устата, забинъ очи въ огъня, димътъ на който про- никнаше чакъ до стомаха му.

Изъ тоя съублазнителна вече ми- ризма сълзънъ старата направи вързъка около шията на сламенъ чо- вѣкъ. Тя дълго съ мяжъ, до като завързе салама около шията.

Палю бѣсно заскочи и се улови за шията на макенена: сълзътъ тоя опрѣлъ лапъти си въ раменътъ, той почна да къса съ зъби шията. От- късне парче, отскочи подиръ това сълзътъ забинъ зѣбътъ си въ прѣвъта, откъсне друго парче саламъ и пакъ отскочи. Тона той вързаше съ жаждъ и стрѣвъ. Той откъсваше съ зѣбътъ си цѣлъ парчета отъ лицето, изподираще шията.

Старата неподвижно и мълчаливо гледаше тая картина съ плам- тящи очи. Сълзътъ това я пакъ вързъза кучето, пакъ го държа гладно два дена и наново водѣше съ него все скъпъ ужасенъ урокъ.

Печатница на Фонда 2. армия

Цѣли три мѣсеса учи тя така Палю да добива храната си съ по- помощъ на своятъ остръ зѣби.

По-късно тя прѣстана да връзва кучето, а само съ ръжи го настъпваше къмъ макенена: Тя го научи да ижъ и яде даже и въ такива случаи, когато нѣмаше туруло нищо за ядене около шията. Подиръ това тя му даваше, като награда, изпеченъ саламъ.

Приучилъ се по тайвътъ начинъ Палю, щомъ видѣше макенена, почваше да трепери, да обръща погледъ къмъ своята господарка, и да чака да чуе отъ пискливия ѝ гласъ: — „Дръжъ!“

Като разбра, че е настъпило врѣ- ме за крайната цѣлъ, Саверини оти- де на празнична сутринъ да се изпovѣда и причисти. Сълзътъ това се прѣблече въ мяжъ костюмъ, прѣ- образи се на старъ просъсъ, пазари се съ единъ сардински рибари и за- мина съ лодка, ведно съ кучето, за-

половали на земята. Нѣколко минути се въртятъ, удряшъ съ краката по земята; най-сетне прѣстана да съ мърда. А Палю прѣзъ това време му гризящъ шията, късашъ парче слѣдъ парче месото по ней. Съясъкъ, който бѣзъ излѣзалъ изъ ботилницата, съпровожданъ отъ мършаво черно куче, съ нѣщо въ устата, което му даваше отъ време на време простиъ. Вечерта старата се върна въ къщи и прѣзъ нощта спа добре.

Редакторъ Поруч. Георгиевъ

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Штаба на 2. Армия.

Георги Т. Невз.

КЪМЪ КРАЙНАТА ЦЕЛЪ.

Българският народъ въ своето бурно минало е водил непрѣстанни войни, които съ способствували повече за оформяване на държавата съ националенъ колоритъ, но исторически още не е установено, какви сѫ били държавно-политическите задачи въ епохата на първите дъвчица на царства. Наредъ съ епохалните събития, които е контактъ до централна Европа.

Това е толкова наложително за нашето бѫща, че ако ние бихме измѣнили по какъвто и да е начинъ на тая задача, рискуваме да се обръчемъ на продължителни изпитания, които ще ни направятъ да влечимъ едно жалко съществуване и да бѫдемъ изложени на нови кръвопролития. Съзнанието, което трѣба да ни води къмъ ясно опредѣлната държавно-политическа задача, оправдава и нашето участие въ днешната свѣтовна война и нейното продължаване до постигне на крайната цѣль. Нашата кауза е толкова очевидна, че ако имаше международна правда, отдава България би засела своето подобающе място, за да стане на Балканитъ широка и сигурна областъ, която да гарантира на човѣчеството пътят на мирното културно и икономическо проникване къмъ близката и даеченъ изтокъ.

Въ днешната война участието на България не е предвидяно, нито отъ политически заблуждения, нито отъ сантиментални чувства на симпатия къмъ едни, или умраза къмъ други, а отъ едно истинско разбиране на реалните наши интереси, отъ повелението на историческата необходимост.

Политиците на съглашенските сили не създаватъ това и продължаватъ да държатъ прокованите южния ни фронтъ разноезичните свои войски съ празната надежда да засилятъ могъществото на гърци и сърби. Е добре, съ нашия отпоръ, съ тежки жертви, които нациите даватъ за своето обединение, ние трѣба да докажемъ, дър-

жейки въ ръцъ свои земи, че съ пълна вѣра очакваме, що при ликвидацията на военните събития България да получи само своето, което принадлежи по силата на исторически права, международни актове и скъпата кръвъ на падналите български герои.

Слѣдъ жертвите, които България е дала въ миналото си за едно племенно и добросъсѣдско разбиране, слѣдъ тежки изпитания въ Балканската война, нашата единствена ржководна мисълъ въ общите инициативи трѣба да бѫде постигането на реални интереси. Въ днешния исторически моментъ тия реални интереси се съдържатъ въ Царствения манифести за национално обединение, а това обединение въ нашето съзнание трѣбва да засъдне съ държавически мирогледъ. Националното обединение не се състои само въ това да съберемъ съ вдъхновение реликвите на незабравимите пионери — родолюбци отъ епохата на нашето възраждане въ Македония, Моравска и Добруджа, които издигнаха изъ робство български народъ прѣдъ свѣта, но да обединимъ племето въ ония граници, въ естественото имъ топографско разположение, които да гарантиратъ на днешното и идните поколения територията отъ гледище на държавна сигурност и икономическо благосъстояние. Не се касае днесъ единостранично да оцѣняваме тая територия и за нѣкои нейни части да мислимъ, че е благодатна, плодородна земя, а други пъкъ че сѫ голи чукари. Войната ние водимъ не по настроение, а съ пълното съзнание, че България трѣба за своето държавно и народно-стопанско бѫща да си гарантира земите, които принадлежатъ на нациите и които ще й дадатъ възможностъ въ мирни времена да развиятъ до пъленъ разцвѣтъ своето земедѣлие, търговия, занаяти, индустрия и да награди работния трудъ. Да обезпечимъ икономически страната, това значи да й дадемъ подходящи граници, безъ които е немислима държавната сигурностъ. И въоръжените български народъ ще получи тая сигурностъ не съ успѣхъ.

очертанията на една затворена държава, а съ дебушетата на които има и етическото право да разполага до Бѣломорския брѣгъ, къмъ долините на Вардар и Морава и въ равнината на златната Добруджа. Тия дебушета, долини и равнини, сѫ въ тясна икономическа връзка; тѣ очертаватъ пълната народо-стопанска областъ, въ която трѣба да намѣри свободно и ползотворно приложение труда на земедѣлца, работника и предпринятието промишленникъ и търговецъ българинъ.

Къмъ тая цѣль трѣба да продължаватъ дружно и до край усиливия на всички фактори въ страната безъ да се разколебава духъ и безъ да се влага съмѣнение въ дѣйствията.

Примѣръ за това нека ни послужи нашата съюзница Германия, гдѣто всички политически течения — дори и най-крайните — сѫ обединени и допринасятъ за засилване духа въ армията и поддръжане редъ въ тила. Една обща мисълъ обладава умоветъ на германците: и на тия, които сѫ на фронта, и на тия, които, имайки обществено положение въ тила, влияятъ прѣко или косвено върху състоянието на нѣщата. И единъ и другиятъ обществени сили въ Германия намиратъ общата точка на допирane, като усилията на единъ се съединяватъ съ отстъпките на други и въ разумната дѣйностъ да съобразяватъ срѣдствата съ цѣлта проявяватъ все по-силно своята мощь въ защитата на ясно поставените и здраво разбрани тѣхни държавни задачи.

Нашата сила ще бѫде въ съзнатието на прѣследваната обща цѣль и въ поддръжане хармония между фронта и тила. Обединени въ името на държавно-политическата задача, които си е поставила България въ тая страшна война, ние трѣба не само съ най-голѣмо напрѣжение на сили да държимъ здраво и неуязвимо боевата линия до пъленъ и увѣнчанъ съ резултати успѣхъ, но и да прѣприемаме всички ония дѣйствия, които ще сѫ нужни за обезпечване на тоя

† Капитанъ Първъ.

Извѣстните за неговата неочеквана смърт ни порази. Ние тукъ що бѣхме го изпратили за новата му длъжност — дружиненъ командиръ въ ** полкъ.

Въстникъ на 2. армия, комуто той бѣше единъ отъ дѣятелните сътрудници, дължи на свѣтлата му паметъ неизразима признателностъ. Неговото участие въ въстника бѣше цѣло и трудно замѣчано.

Покойниятъ Първъ бѣше човѣкъ проникнатъ отъ съзнанието, че нашия народъ въ тая война кове своята независимостъ и бѫдаше съ цѣлата наличностъ на материали и морални сили и че всички жертви, които сѫ нужни, трѣбва да дадатъ въ името на това свѣтло бѫдаше. Това съзнание одухотворяваше и думитъ и дѣлата на този симпатиченъ и миль младежъ съ заразителна сила и влияние.

И сѫдбата отреди самъ той да стане една отъ голѣмите изкупителни жертви на войната за нашия народенъ идеалъ, за когото Първъ всѣкога говорише, като за святина.

Той върваше въ безсмъртието на душата и считаше най-възнощено благо въ живота — да живѣешъ въ работата, чрѣзъ нея да станишъ нуженъ и полезенъ за други, — да се боришъ и ако е нужно да умрешъ за това, което ще направи живота смисленъ и прѣкрасенъ.

Надаренъ съ тиха, мечтателна душа, той имаше живъ умъ и твърда воля. Тия негови качества да доха високата цѣна, която доби животът му.

Три недѣли въ една седмица.

Може ли въ една седмица да има три недѣли?

Въмѣсто отговоръ предлагаме на любознательния читателъ да прочете остроумния разказъ на американския писател Едгардъ По.

Разказъ.

„Ахъ ти, опорито старче! — мислено се обирахъ азъ веднѣжъ къмъ чика си Ремгеджъра, като стиснахъ гнѣвно юркущите си (също, разбира се, мислено).

Въ дѣйствителностъ азъ мислѣхъ съвсѣмъ друго. Когато отворихъ вратата въ станица на чика си, той се бѣше изтегналъ предъ камината, държеше чаша съ вино въ ръжата си, добросъвестно подчиненъ на съвѣта отъ старата пѣсъ:

„Пълната чаша изпий до дъно, Праздната — пълни до върхъ!“

— Мили чично, — почнахъ азъ, тихично, като пристъпахъ къмъ него съ сладко изражение на лицето, — вие всѣкога сте били тѣй благоразположени къмъ менъ, толкова пакти сте ми доказвали вашата добрина, че азъ никакъ не се съмнѣвамъ въ помощта ви и сега.

— Казвай, синко, казвай! — промълви чично.

Миръ на праха ти, герою и другарю! И вѣчна ти память.

Покойниятъ капитанъ Атанасъ Първъ е роденъ на 10. май, 1886 г. въ Копривища.

Слѣдъ свръшване на школата става офицеръ и се предава на службата съ любовъ и беззавѣтна преданостъ. Той е вземалъ участіе въ войната 1912-1913 г. съ отряда, който настъпи отъ Кърджали до Родосто. Слѣдъ като е боледувалъ около 2 мѣсѣца отъ възваренъ тифъ, едва станалъ отъ лежлото, той взема участие въ боя съ гърци при Пехчево, дѣто е билъ раненъ на дѣвъ мѣста. Слѣдъ свръшване на войната, той издѣржа изпитъ и постѣлъ въ туку що отворената военна академия въ София. Прѣзъ тая война той участвува въ боеветъ срѣчу англофренските, като ротенъ командиръ въ 28 пѣх. полкъ. Слѣдъ това служи, като офицеръ за поръчки при щаба на 2. армия, дѣто отдѣляше врѣме отъ часовете си за отлихъ, за да сътрудничи въ въстника на армията; отъ тута той бѣше приведенъ дружиненъ командиръ, кѫдѣто и съ честь загина.

Покойниятъ Първъ е награденъ въ 1910 год. съ народния орденъ за военна заслуга V степень на военна лента; за дѣйствията му прѣзъ първата война съ ордена за храбростъ IV ст. II класа и за дѣйствията му въ тази война съ военния орденъ за храбростъ IV ст. I класа.

M.

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЬ.

Една знаменита срѣща.

(Кореспонденция).

14. октомври ще оставе паметъ не само за 12. пѣх. полкъ, но и за цѣлата ни армия.

Въстът за прѣдстоящото издаване на най-мощния владѣтель въ свѣта между насъ дѣлъко обѣхна душитъ и озари съ гордостъ и неземна радостъ сърдцата на всички ни.

Кайзера между своите балканци!

Моментъ възвишенъ, събитие рядко и единствено по значение и важностъ.

Той идѣше отъ хиляди километри — отъ Сѣверното море при Фландрия — тукъ при кулиятъ Вибусъ на Бѣлото море — въ страната на епичните герои и беззавѣтно ратоборство.

Кой знае, по какво повеление на сѫдбата, всрѣдъ дивните руини на могъщия македонски царь Филипъ, трѣбваше да стане това велико събитие на новото врѣме?

Сияющъ въ ореола на иѣкакъвъ възебенъ полуобъгъ, иѣкакъвъ монархъ, идѣше да възкреси святите завѣти на старите македонски владѣтели и вдѣхнови духа на една армия, жадна за велики подвизи — скажъ залогъ за бѫдещо свѣтло сѫществуване.

Трѣскаво се готвѣше полкъ, войниците не чакаха принуждение, съзнанието за близката знаменита срѣща грѣше ярко въ тѣхните наивни сърдца и зараждаше съмѣна на благородно съревнуване.

Тѣ го знаха прѣди да го видятъ, за тѣхъ той бѣ синонимъ на нѣдосегаемо величие, абсолютенъ редъ и желѣзна организация.

Настигли многожеланиятъ денъ. Още отъ зори започна да ръждѣда, който съ малки прѣкъсвания трая почти до пладнѣ.

Въ 8 часа заряна стройните редици на шефствуваніе отъ Н. И. В. Кайзера полкъ бѣха на опрѣдѣленото място и жадно випадаха трѣбва да се зададе той.

Негърпѣнне и безпокойство изпъваха гърдитъ на героя и бѣ съкъ горѣше въ очите имъ.

Тѣхната съкровенна мечта — да видятъ любимия си шефъ, идѣше да се осѫществи!

Къмъ 9 и половина часа пристигна Главнокомандуващия генералъ Жековъ, придруженъ отъ Началника на 2. отдѣлъ армии. Тѣ направиха прѣгледъ на дружините.

Слѣдъ тѣхъ пристигна Н. В. Царя съ своите синове. Дѣлбоко проникнатъ отъ важността на прѣстоящата срѣща, той не покъмъ почести, а се задоволи съ една бѣгла репетиция за тържественъ приемъ.

Всички чувствуваха, че моменътъ е близъкъ.

Къмъ 10 $\frac{1}{2}$, часа прѣди пладнѣ се зададе скажните гости.

Автомобилът му не бѣше спрѣлъ още, едно необяснимо чувство обѣ всички, иѣкакъвъ магически трѣпътъ обѣхна душите, безъмъни, катъ сфинксове, съ гордо изправена снага и жадно устременъ по-своите съмѣни.

Императорътъ сѣзана, буквально скочи, съ една несвойствена за него възрастъ пъргавина и съдечно се разѣтува съ своя мъгъщъ съюзникъ, нашия любимъ Царъ.

— Убѣдень съмъ, драги чично, (да възъмъ азъ те, стара опозиціо!) че иѣкакъвъ орденъ да се противопоставите на женитбата ми съ Кети. Вие се шегувате до сега, нали? О, вие сте такъвъ шегадникъ, нали, ха-ха-ха!

— Ха-ха-ха! — подхвани подиръ ми той.

— Да, така си мислѣхъ и азъ! А сега, азъ и Кети чакаме отъ васъ само да ни укажете... срока, тъй да се рѣче... Съ една дума, кога намиратъ за най-добрѣ да стане нашата свадба?

— Свадба ли? Каква? И тая хубава! Хичъ не сѣмъ и да мислите за такива глупости!

— Ха-ха-ха! Хо-хо-хо!... Хи-хи-хи...

Това е крайно смѣшно, наистина! Но каква весела душа само носите — „не сѣмъ да мислите“, а?

Сега остава само да назначите деня...

— А? Точния срокъ ли?

— Да, чично, ако бѫдете тѣй добри...

— Ти искашъ да знаешъ точния срокъ ли? Добрѣ, Боби, ще ти направя доволствието...

— Ахъ, мило ми чинченце!

— Почакай. Азъ съмъ съгласенъ. Днесъ неѣдъла, да? Добрѣ. Тогава слушай: ще се вѣнчесъ съ Кети, та до двадесетата ме заплашаваше, че ще ме изпъдъ на улицата безъ петаче. За туй пътъ вѣрънъ другаръ си бѣше Кети. Ти бѣше прѣкрасно съдѣбата ти ще бѫде, когато три мониче и не ведигъжъ най-мило ми

заявяваше, че ще стане моя, съ всички зестра, само да мога да уважа дѣда ѝ Ремгеджъра. Тя, сиромашниката, една бѣше изпълнена шестнадесетъ години, а до пълното си не можеше да се разпорежда съ капитала си безъ съгласието на дѣдото. Но старката си оставаше непоколебимъ при всички наши молби. Самичкътъ Иово Бѣлбейски би се възмутилъ, ако би видѣлъ, какъ той си играе съ насъ като котка съ мишикътъ. Въ дѣлбочината на душата си Ремгеджъра бѣше доволенъ отъ нашето рѣшението и съмъ охотно би далъ десетъ хиляди свои лири, ако Кети да не съмъ зестра. Но за него бѣше нуженъ благовиденъ прѣлогъ, да отстѫпи на молбата ни. Нашата грѣшка бѣше, дѣто сами се заповѣдяхме да искаме разѣтѣніе за свадба, а той положително не бѣше въ състояние, по вродена привичка, да не ни противодействува.

Чио считаши за безчестие отказъ отъ единъ пътъ задената дума, но затова готовъ бѣше да тъкува синъ съла на горѣ на долу, само да си остане вѣрънъ на буквата. Отъ тай именно негова черта се възползуваше Кети.

Ще разкажа на кратко, какъ стъна на това.

На сѫдбата било угодно, че двама моряци, като познати на кор-

Кайзерът е вече при своите балканци!..

Последванъ отъ нашия Царь и всички придружащи, той бѣ срѣнъ отъ полковия командиръ, полковникъ Янакиевъ, който му представи полка съ рапортъ.

Прѣвъ всичкото време на тази необходима церемония музиката свирѣше отъ началото тържествения срѣтенъ маршъ, а слѣдъ това до края, германски химнъ.

Още отъ първия моментъ, великият монархъ бѣ затрогнатъ; една благосклонна усмивка просия на неговитъ устини, въ очите му се четѣше искрено задоволство, което постоянно растѣше, колкото повече съзердаваше стройните фигури на своите любими герои.

И неговия погледъ дълбоко проникваше въ сърдцата на всички; всички отъ настъ изпита магическото дѣйствие на неговитъ очи, въ тѣхъ се четѣше бекарната мощь на цѣлата германска нация, въ тѣхъ блъкаше съзнание за собствено могъщество, тѣ плѣнниаха, затрогваха и печелѣха топла симпатия.

Сърдцата ниеха до пукване въ гърдите на юнаци. Душитъ имъ мълкомъ тържествуваха и жадно чакаха момента да изразятъ накипълото възхищение отъ неговия царственъ ликъ. Той не бѣше доказалъ громкия си поздравъ „Балканци здравѣйтѣ“ и стихиенъ отклика прощъти въздуха и трикратно мощно „ура“ смущи безмълвието на околните чукари; никога може би въковнитъ кули на старите македонски царе не сѫнивали огласявани отъ подобенъ, тръмовно изразенъ въторъ...

Вниманието на Кайзера бѣ неизчертаемо — той се интересуваше за всичко; скромниятъ но юначенъ

видъ на българския войнъ всъщъ спечели неговите симпатии и той самъ покъла лично да награди храбрите участници въ всички боеве.

Мила и знаменита сцена!

Героятъ бодро пристигваша и съ дълбока благодарност приемаша отъ ръцѣта му скъпата награда.

Церемониалниятъ маршъ, който веднага слѣдъ това последва, бѣше идеална смѣсица отъ дисциплина, тѣрда, ритмична стъпка, стройностъ въ движението и фигуригъ. Вихрените възводове просто лѣтѣха въ неудържимия устремъ да проявятъ всичкото си старание, своята сръчностъ и военна подготовка, за да оправдаватъ щедрото внимание на великия гостъ.

Всички ясно съзнаваха, че отъ двадесетината стъпки, направени подъ внимателния взоръ на Н. Величество, зависѣше пълния триумфъ, който трѣбваше да зарегистрира величието и стойността на българската армия, тъй бѣсконо защитена въ толкова боевые.

И тѣ съ своя юначенъ видъ туриха вѣнецъ на впечатлението и скрито тържествуваха душитъ имъ...

Кайзерътъ сърдечно се прости съ своите храбръци, като запази въ гълбините на своята царствена душа скъп споменъ за една армия, която знае, какъ да отбива подлътъ посъгалѣства на съсѣди — недоброжелатели и покитители на национална честъ.

Вихено „ура“, избликъ на правдива адмирация, съпроводи неговото заминаване и звучното echo на околните чукари полѣ и широко разнесе този гласъ на правото, силата и доблестта народна.

Неговиятъ властенъ ликъ дълбоко се врѣза въ сърдцето на

всички войници и въчно ще живѣе тамъ, защото той дойде да поздрави нашата храбростъ и сила, да внесе увѣрено въ нашите скъпни вѣжделенія.

Споменътъ за него винаги ще ни ръководи по трънливия пътъ на успѣха и мощно ще вдъхновява безспирни устремъ на нашата живата армия, която доказа на цѣлъ свѣтъ своята готовностъ да се бори и побѣди въ името на святы завѣти, съкровено лелѣни въ течение на цѣли вѣкове...

Подпор. Г. И. Стенютъ.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

ВОЕННО.

Въ Фландрия. — Боеветъ продължавашъ между Хьотъльстеръ и канала Коменъ-Илеръ. Главниятъ ударъ на неприятелските атаки е билъ при селото Пашенделе, което временно е било изгубено отъ германците, но съ смѣли контрапади сълѣдъ това е завършено обратно.

На каналъ Оазъ-Ена и Шенъ де Данъ артилерийска борба безъ пѣхотни атаки.

На Италиански воененъ театъ. — Предприетата офанзива отъ страна на австро-германците се развива бързо и съ големи резултати. Числото на пленниците надминава вече 180 хил. и взетите ордия 1400. Боеветъ въ долината на р. Таглиamento съ свършени въ полза на нашиятъ съюзници съ нови количества пленници и ордия.

Споредъ неофициални съведенія австро-германските войски минали рѣката Таглиаменто на даѣ мѣста.

На Македонски фронтъ нѣма промѣни,

та годеница, да ни посѣтятъ слѣдъ като се бѣхе върнали отъ кръгосветско пътуване. Три седмици слѣдъ разговора съ старика, въ недѣля подиръ обѣдъ, азъ заедно съ тия моряци отидохъ у чича си на гости. Половинъ часъ ние говорихме на разни теми, слѣдъ което разговора ни прие такава посока:

Капитанъ Пратъ. — Цѣла годинка прѣкарахъ въ плаване. Днескашния денъ е тъкмо година отъ моите заминаване. Помните ли, м-ръ Ремеджъръ, какъ се простихме съ въсъ тогава. Цѣла цѣлинничка година изтече? И забѣлѣжително е, че и приятель Смисертона проплава цѣла година.

Капитанъ Смисертона. — Да, безъ малко година. Помните ли, м-ръ Ремеджъръ, какъ се прощавахме?

Чичо. — Какъ не? Наистина — и двамата се губихте цѣла година. Забѣлѣжително съпадение.

Кети. Толкова повече че капитанъ Пратъ и капитанъ Смисертона сѫ пътували по разни птици: първия край носъ Добра Надежда, а втория — край носъ Горицъ.

Чичо. — Единъ значи вървѣлъ къмъ истокъ, а другия — къмъ западъ. И двамата значи обиколихте земното кълбо.

Азъ (бѣзо). Елате утрѣ вечеръ, господи, у насъ да посѣдимъ, да бъдемъ си, отъ западъ къмъ изтокъ, |

поприказваме за вашето пътуване, да си поиграемъ вистъ.

Капитанъ Пратъ. — Въ вистъ ли? Вие, невѣро, забравяте, че утрѣ е недѣля. Готовъ съмъ, но въ други денъ...

Кети. — Недѣля е днесъ, капитане.

Чичо. — Разбира се.

Капитанъ Смисертона. — Защо спорите на вѣтъръ, господа. Недѣля бѣше вчера.

Чичо. — Недѣля е днесъ, какво приказвате!

Капитанъ Пратъ. — И тая хубава! Недѣля е утрѣ!

Капитанъ Смисертона. — Господа, вие сте изгубили ума. Недѣля бѣше вчера. Азъ съмъ тъй увѣренъ въ това, както че ви гледамъ.

Кети (громко). Дѣдо, попадна ли въ капана? Едина капитанъ казава, че недѣля била вчера, другия — че недѣля ще биде утрѣ, а Боби, азъ и ане — че недѣля е днесъ. И капитанъ Пратъ е правъ, и капитанъ Смисертона е правъ, и ние сме прави. Тогава? Ето ти тебе три неща въ един седмица!

Капитанъ Смисертона (послѣ пауза) Кети е права. Колко сме глупави се отказвамъ отъ думата си. И веднага съ тебъ, Пратъ! Работата ето тъкъ три недѣли се случиха въ кждѣ е, м-ръ Ремеджъръ. Земята, както знаете има въ окръжностъ Смисертона и Боби, да ти отнема, нито Кети,

24 хилади мили и се обръща около

нито зестратъ!

Прѣгъръщайте се още сега!

ПОЛИТИЧЕСКО.

Берлинъ. — Може да се предполага съ достатъчна сигурностъ, че графъ Хертлингъ, баварски министъ-предсѣдателъ ще се натовари съ длъжността Имперски канцлеръ.

Лугано. Агенция Стефани съобщава, че новиятъ италиански кабинетъ е съставенъ съ министъ предсѣдателъ Орландо, министъ на външните работи Сонино и военниятъ министъ Алфиери.

Женева. Тукашнитъ, французки вѣтнани гладятъ много пессимистично на положението на италианската армия.

Стокхолмъ. — Всички вѣтнани обнародватъ пълни съ подробности статии за победоносното напредване на австро-германците въ италианската равнина. Единственото спасение за Италия, казватъ вѣтнаници, билъ незавършилъ миръ.

НАУКА И МОРАЛЬ.

(Страхътъ).

(Продължение).

Трѣбва да се води борба съ страхъ. Този въпросъ е много важенъ и въ миръ и въ война.

Както спиртъ е много по-силенъ отъ виното, изъ което се получава, тѣтъ и страхъ има много по-сѫбенно значение, отъ колкото обстоятелствата, които сѫ го породили. По-добре е да се намериша въласти на завѣрове, отколкото на призраци. Печално е да гледашъ човѣка, който живѣе въ постояннѣ страхъ и безпокойство. Нещастенъ е такъвъ човѣкъ. Защото всѣкога има нѣкое облъче на хоризонта, нѣкаква искра, която мъкнѣ въ пепела, разбоянъ, който би искалъ да се въмъкне въ къщи, микробъ, който се върти изъ въздуха, шего-

ва съ това се свършува разказа на П. Излиза, че въ една седмица сѫ можмъни три недѣли подъ редъ. Въ дѣйствителностъ морящиятъ сѫ измамили опърничавия дѣло на Кети, който не е билъ твърдѣ силенъ въ астрономията. Обясненіята на капитанъ Смисертона сѫ правилни, но той умълчалъ едно важно обстоятелство: За поправката, която се прави на календара при прѣсичането на тъй наречената демаркарънна линия. Когато е била прѣсичена тя отъ капитанъ Пратъ е трѣбвало единъ денъ да чете за два, а капитанъ Смисертона — да пропусне единъ денъ.

Тази линия е установена отъ практиката на мореплаването съ цѣлъ да се внесе единство въ всесвѣтския календарь и тя минава прѣзъ Беринговия проливъ, край брѣговете на Япония, край Маринските и Каролински острови, Нова Гвинея и Австралийския материкъ. По такъвъ начинъ, когато на Филипинските острови, примѣрно, въ четвъртъкъ, не съѣднитъ съ тѣхъ Каролински острови е срѣда. Това е произлизало отъ това, че Филипинските сѫ били открити отъ холандците, които сѫ дошли отъ изтокъ, въ Каролинските — отъ испанците, които сѫ дошли отъ западъ.

биецъ, който търси случай да се подсъде надъръгът него. За страхъ можем да кажемъ сѫщото; каквото е казалъ върблющият на Господа: „Каждъ да избягамъ отъ лицето Ти? Кана ли се на небето — Ти си тамъ; сълза ли въ ада — пакъ си тамъ”

Прибъдъните отъ страха нѣма, защото той се поселя въ самото сърдце.

Затова, именно, тамъ и трѣбва съ него да се боримъ. Нѣколко съвета полезни за тази борба.

Трѣбва, най-първо, коренна привичка да отивашъ въ тази посока, въ която не ти се върви, както е казалъ единъ отъ мѣдречите на древността. Има два вида страхъ: отъ нервът и отъ въображението. Трѣбва съ личенъ опитъ да се у довъстовѣришъ, да ли външната съдѣтвителност отговаря на потресащо впечатление, което во нѣкогъти произведена. Въ нѣмския изразъ: *ich fürchte mich*, което значи: „страхувамъ се отъ себе си” има елементъ на дълбоко усвоена психология. Зашто, въ сѫщностъ, страхът е въ самитъ на същътъ. Страшни сѫ не предъметъ, а това състояние, въ което ти ни докарватъ. Сѫществува драма, въ която да вѣтъ съдѣтвующи лица иматъ страшътъ вънканътъ видъ, а въ сѫщото време въсъко отъ тѣхъ по отдельно се страхува отъ другого. Страхътъ прииждава и едното и другото да паднатъ на колѣнъ съ дигнати ръцѣ за молба. Има мнозина, които приличатъ на тѣхъ съ своя неразуменъ страхъ. Нужно е всестранно да се запознаешъ съ предъмета, който те плаши, да го изучишъ отъ всички страни. Което отъдалечъ се струва грамадно, като го погледнешъ отблизо, често ще ти се покаже въ-най-обикновенъ размѣръ. Да бѣгашъ отъ предъмета, който ти възбуджа страхъ, не е съдѣство да се избавишъ отъ страхъ — напротивъ. Има хора, които чадъца се боятъ отъ тѣмнината. Страхуватъ се да минятъ сами прѣзъ гората. Но ако нуждата ги застави да сторятъ това, то тежко имъ, ако при прѣвътъ шумъ или при случайно минаване сънка, се хвѣрлятъ да бѣгатъ.

Колкото по-скоро ще тичатъ, толкова по-страшно ще имъ бѫде. Така бива наистина съ тия, които се поддаватъ на чувството страхъ и бѣгатъ. И при това, колкото въ тъкъ слчай сѫ по-многобройни, толкова нещастното е по-голъмо, защото страхътъ, както и храбростътъ са заразителни.

Въ тия, които сѫ впечатлителни, боязливи, способни бѣрже да бѣгатъ на страна отъ опасността, трѣбва да слѣдятъ за себе си.

Въображението и нервътъ бѣзо и често имъ донасятъ съведенія за събития, които нито сѫ настъпили, нито ще настъпятъ. Никога човѣкъ не трѣбва да се довѣрива на тѣхъ. Тѣ въсъкога винжатъ отдалечъ и почти въсъкога погрѣшно или прѣувеличено. Нужна е постоянна прѣвъка на тѣхните донесения.

Група отъ страхливи хора, които всичко прѣувеличаватъ, отъ всичко се беспокоятъ и плашатъ единъ друго, прилича на събрание отъ луди. Единъ спокойенъ човѣкъ между тѣхъ би билъ истинско благодѣление. Той бѣрже ще вразуми най-слабо разстроението отъ тѣхъ, ще успѣе да имъ разясни, че положението не е тѣй ужасно, както на тѣхъ се струва и че даже ако и да е опасно, то страхътъ е най-лошото съдѣство за излизане отъ него. Най-сжилътъ качеството на мѣждустановното сърдце е способността да ободри,

да поддържи краката, които се лютятъ, да подигне падналия духъ, да успокои, да приведе въ рѣдъ и да съедини разнебитното. Както въ миръ, тѣй и въ война, както въ съмънія, тѣй и въ политическите жи-воти нуждно е, предъ всичко, непоколебима душа.

Когато става дума за борба съ това чувство на страха, трѣбва да се спомене, че указаните съдѣства за усилия надъ волята, се явяватъ относително надеждни.

При отсътствието на силното съдѣство, за което ще поменемъ по-долу, пъленъ резултатъ не може да се достигне. Това съдѣство е присъствието на оново чувство, което може да изгони страхъ. Източникът на страха е егоизъмъ. Който основава всичките си надежди и своето сѫщество само върху своего „язъ”, той постоянно трепери. Въ нисшата сфера на живота, гдѣ дѣйствува егоистичните желания и интереси, не може да има никога ни една спокойна минута. Трѣбва да обичашъ нѣщо, което е вънъ отъ тебе, ищо по-велико и по-малко слабо отъ себе си, за да изпълши вънъ отъ тая нисша сфера. Истинската храбростъ, — а не случайните нѣни проявления и не такъ, които се основава само на физическата сила, взема свое начало отъ любовта. Храбрътъ човѣкъ е този, който се хвѣрля да се бори въ защита на слабите, за спасение на отечеството си; този, който обича живота за върховните негови блага. Този, който е уѣдѣнъ, че животъ не се състои само въ това — да ядешъ, пиешъ, да се наслаждавашъ, да гледашъ на сълънцето и да чувствувашъ, че имашъ крѣво, а въ търсение на ония невидими дѣйствителности, единичка която придава смисълъ и цѣна на токъ животъ.

И тия, които обичатъ тишнината, спокойствието на духа, божественно безгриже, трѣбва да се борятъ съ страхъ, като вѣтъ въ съмъзъ съ ония свърхочовѣшки сили, отъ човѣкътъ чепри своята твърдостъ. И когато измѣти центъра си по-горѣ отъ самия себе-си, когато най-голъмиятъ страхъ се появи у него тогава, когато му предъстои да извѣрши нѣкаква подлостъ, тогава само човѣкътъ ще се освободи отъ другите, по-долни степени на страхъ.

Само този разбира значението на главата, която носи, който е готовъ въ всѣки мигъ да я даде за дѣлъто на дълга. Само този може да бѫде нареченъ живъ човѣкъ въ пълния смисълъ на думата, който е способенъ да се принесе въ жертва на любовта къмъ другите!

Прѣкрасно е изрѣченитето, казано отъ извѣстния войникъ подиръ първото сражение. Когато го запитали, какво е почувствувалъ, той отговори: „Азъ се страхувахъ да се не уплаша, но не ме бѣше страхъ.”

Трѣбва да се боимъ отъ страхъ и при това, никога да не ни бѫде страшно.

Г. г. кореспондентъ се умоляватъ **Въ-най-краткия** форма да съобщаватъ за всичко изъ живота на частните, което представлява общъ интересъ. Изпращайте материалъ за отдѣла на **вѣстника „Смѣхъ и Задачи”**.

Учете кѣмъ.

1. du, dich, dir.

(ду, дих, дир)

— ти, тебе, те (ани. падежъ),

тебъ, ти (дат. пад.)

2. er versteht dich nicht.

(ер ферстаетъ дих никът)

— той не те разбира.

3. ich zahle dir nach dieser

Quittung.

(их цале дир нах дайзъ квай-тунк)

— азъ ти плащамъ по тази кви-

тация.

Забѣгъшка: щи да се изговаря

като кв.

4. Geehrter Herr, Sehr geehr-ter Herr.

(реѓутъ хер, зѣр геѓртъ хер)

— уважаеми Господине, много-

уважаеми Господине.

5. ich will einen Brief schrei-ben.

(их виль айнен брайф шрайбен)

— искамъ да напиша едно пи-

смо.

(Справление на глаголитъ ще да-

дамъ въ съдѣния брои).

6. Müssiggang ist aller Las-ter Anfang.

(миусиган ист альъ ластьр ан-

фанг)

— Бездѣлнието е начало (майка) на всички пороци.

се подигнатъ съ помощта ща двѣтъ ржцѣ по слѣдующия начинъ:

Най-напредъ кѣмъ № 1 съ двата падеща; слѣдъ като ти кѣмъ се държи между двата падеща, да се вземе № 2 съ двата показалеща; слѣдъ това № 3 съ двата срѣдни пръста, № 4 съ двата безимени (златни) пръста и № 5 съ двѣтъ кутлета. По такъ начинъ всички кибритени кѣмъ се намѣрятъ между двѣтъ ви ръци.

Интересно е да се знае — можите ли да направите това? Бѣро и лесно ли? Ако е трудно, защо? Най-сетне, ако това ни съ удаче, то опитайте сѫщото да правятъ съ 10 кѣмъ, като държите по двѣ между пръстите си.

2) Опитайте се да изразите **три петорки**, при помощта на всевъзможни математически знаки, числата: **нула, единица, дѣлъ и вътъ**.

3) Изразете сѫщо число отъ съ пять тройки.

4) Ока и половина по паръ, половина колко струва?

ВЪПРОСИ.

5. За кого работата е удоволствието и удоволствието е работа?

6. Кои сѫ най-дѣлгите нощи?

Който даде **най-нного** рѣшеніе на зад. 2 и 3, рѣши правилно задача 4 и отговори на въпросътъ 5 и 6, ще получава вѣстнико лично.

Рѣшеніе на задачата отъ бр. II

Задачата има само едно рѣшеніе.

X.X. плюсъ (X плюсъ 1) плюсъ 1) равни на (X плюсъ 1) (X плюсъ 2). Това е квадратъ на равнието съ корени: 3 и минусъ 1. Слѣдствие на което има два рѣса отъ числа, които отговарятъ на условието, а именно: 3, 4, 5 и минусъ 1, 0 и 1. Обаче втори рѣсъ съдѣржа нула и отрицателно число, остава значи само първото.

По такъ начинъ внесените въ банката 20000 лева ще се увеличатъ вѣчно, безъ нѣкой да може да ги получи.

Командиръ на **“арт. п-къ Поп-Ивановъ”**

За рѣшени задачи и остроумни отговори на зададени въпроси ще получаватъ вѣстника: 1. Мл. подофицер **Коста Хр. Спасунинъ**, 1. рота 1-и полкъ, 2. Петро Ив. Буйновъ, 2 карт. рота 1-и полкъ.

Пишете кореспонденции съ кратко.

Прочетенъ брой отъ вѣстника давай на другаратъ си

Печатница на фондъ 2 земята

Редакторъ Поруч. Георгиевъ

ЗАДАЧА.

1). Лесно ли е?

5 _____

4 _____

3 _____

2 _____

1 _____

Турени сл/б кибритени кѣмъ на земята. Иска се тия кѣмъ да

Редакторъ Поруч. Георгиевъ

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковите кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

Herzlichst willkommen

Bereiche der 2. bulgarischen Armee seien Sie, Kaempfer mit der Feder aus dem Herzen uns verbündeten Schland, Fürsprecher der einsamen Interessen der Völker, Vorkaempfer die nun besiegele Vergerung beider Nationen. Ist uns eine grosse Freude und Genugtuung Sie heut unserer Mitte begrüßen zu dürfen. Wir hoffen, dass die wenigen Stunden, die Sie hier verbringen, Ihnen dauernd in neheimer Erinnerung bleiwerden. Und wenn Sie dannheimen, sagen Sie dem deutschen Volke, dass die bulgarische Armee bis zum siegreichen Ende dieses gewaltigen Ringens kämpfen wird in treuer und unverbrüchlicher Waffenbrüderschaft.

НА ЩРЕКЪ!

Офанзивата на италианския фронт се развива съгласно плана юзовното командуване. Изглежда, че досегашните български части пръвничествуват ръшиста фаза, която се очаква да докаже, че да се съберат крайрезультати на това грандиозно своя замисъл и изпълнение приятие. За сега настапление на води по даден перспективният път на друга посока — Каринтия и р. Талиаменто, но не е известна възможността, че операцията от към фронта на Тренто да дойде да се свържат същите операции по казаните два пъти и че действията ще се разширят във един по-голям стратегически мащаб.

Испаднати съюзници на Италия, тени от първите резултати на атаката, побързаха от една, ведно съ другите си съюзници, да успокоят правителството Римъ, съ завръщане за неприловеността на Италия, а от страна организират експедиция от френски и английски войници, които ще командува ген-

ерал Фощь — експедиция, която може да бъде наречена помощ за давящите се.

Кога, във какъв размѣр и къде ще пристигне тая изпратена помощ, за да натисне въ гърбът отстъпващата и бита армия и да я задържи на отбранителна линия, още не се вижда. Несъмнено е само това, че железнопътните линии, които идат от Франция за Италия и които прѣз Санта Катарина до сега обслужват Сарай, за дълго време ще бѫдат ангажирани съ един по-належащи нужди и че „източната армия“ въ София ще остане да се храни и подпълва съ хора и снаряди само прѣз морето, подъ ефикасната угроза на подводниците. Това обстоятелство е важно при обаждане въпросъ за евентуални дѣйствия на Сарай, насочени да „облагчат“ тежката участь на Кадорна.

Друго обстоятелство, където съвързъка съ тоя въпросъ, е възможността да изтегли съглашението войски отъ македонския театър, за да усилят и опрѣсят битата армия. За италианските войски, които командува Сарай, това е не само до пустимо, но и наложително. Понеже тия войски сами ще поискат да оставят своето положение на конкистадори по чужди земи съ по-наложителното въ случаите положение да отидат да пазят свое то, което загива.

Отиването на Венизелоса сега въ Парижъ, за конференцията, която ще обсъжда само военни въпроси, навежда на мисъл, че Съглашението е принудено да търси бързата помощь и на Гърция. И че тая помощ ще се иска, като се има прѣдвидът италианския бандруть.

Съ безполезните си дѣйствия въ Фландрия и Ена, съглашенските командуване слѣдъ като плати съ нови кървави загуби, трѣбва да се е убѣдило, че не може да се сменят наднисалия надъ Италия Да моклие мячъ. Същото се отнася и за Македонския фронт. Защото съюзното командуване съ помощта на своята военна математика всичко приготвя специални сили за своята нови прѣдприятия и тогава, когато пристигнат към изпълнението имъ, то е осигурило достатъчно устойчивостта на всички останали фронтове.

Това ни говори, поне, досегаш-

ния развой на военните събития.

Фелдмаршал Хиндебургъ осъди това положение на германската военна сила съ знаменитата формула: „Стойте тамъ, гдѣто сме. Разбиваме тамъ, гдѣто ударимъ.“

Тъй че, при днешното положение на нѣщата, трѣбва да се предполага, че Сарай днесъ по-малко мисли за дѣйствия на съверъ, отколкото за дѣйствия отъ съверъ.

Защото не може да не знае той, че врагът, когото досега удържа съ подавлящото количество на своите разноезични войски, слѣди и дебне.

Може би Сарай се надѣва съ демонстрации и диверсии по фронта да отвлече будното око на българския главнокомандуващъ. Но той се лъже. Умът на армията, нейното око и желъни мищи сълѣдъ и ще се дължи съглашенци, ако мисли, че българският войникъ, който всѣкога държи на съюзничката солидарност, ще отпусне лишенъ неприятелски войникъ прѣдъ своя фронтъ въ помощ на Кадорна.

На шрекъ!

M.

Струма тихо шъпне...

Струма тихо шъпне,
тихо Струма пѣ.
Въ глъбините тръпне
сдавенъ поривъ въ ней.

Нѣмъ свидѣтель въ боя,
знае тя една —
за тебе, героя,
какъ и гдѣ пада.

Шъпне тихо Струма,
пѣ Струма тамъ;
тихо шъпне шума:
„гдѣ отиде знамъ!“

Пътъ вълнитъ морски,
надъ небесни ширъ,
задъ очитъ хорски —
въ безсмъртния мири!

K.

Германските гости въ 2 Армия

Слѣдъ посещението си въ София, германските журналисти сѫ похвали да посѣтят фронтовете.

Вчера — б. ноември — тѣ сѫ били гости на 11. Македонска дивизия. Пристигнали сѫ въ щаба на дивизията на 5. вечеръта. Срѣщата е била сърдечна и тържествена.

На вечеръта въ тѣхната честь съ говорилъ привѣтствената рѣч на начальникъ на дивизията генералъ К. Златаревъ. Въ такъ си рѣчъ той е изтъкналъ мисълта, че германскиятъ войникъ, който побѣди на изтокъ, западъ, съверъ и югъ, надъ водата и подъ водата, който стана властелинъ на въздуха и очуди свѣта съ своята одухотворене и съ нищо неразбиваема мощь, е създаденъ такъвъ отъ германската преса, отъ нейното влияние върху народния духъ.

На германскиятъ войникъ той оприличилъ и българския, който слѣдъ като разгромилъ своятъ въроломни бивши съюзници, стоялъ сега здраво на южните граници на своето обединено отечество и не щѣль да допусне на неприятеля да ги прѣкрайти. Накрай той поканилъ прѣдставителът на германския печатъ да съдѣствува, що постигнатото на бойното поле близко до географията, за които до сега бѣлъ само слушашъ. На б. гоститъ сѫ отишъ по позиците на Бѣласица.

стане тѣсно и неразривно сближение между двата народа.

Въ отговоръ на съдѣржателната рѣч на генерала сѫ отговорили:

Г-нъ Bachmann редакторъ на Vossische Zeitung, който е благодарилъ за приема, като е оприличилъ войника — македонецъ отъ 11. Македонска дивизия на германския войникъ — доброволецъ, който е дѣлъл слава съ редовния германски войникъ въ освободителната война на германците при Наполеона.

Г-нъ Peters, като е благодарилъ сѫщо за добра приемъ, е казалъ, че не само пресата има свой дѣлъ въ резултатите, които въ тая война показва германската армия, а че отъ голѣмо значение е влиянието, което сѫ указали и самите начальници, които въ казармата сѫ довршвали дѣлото на съмейството и пресата. Той е изказалъ своето възхищение, че е попадналъ тѣй близко до географията, за които до сега бѣлъ само слушашъ.

Днесъ гоститъ се очакватъ въ щаба на 2. Армия, отъ кждѣто прѣдполагатъ да заминатъ за Рилския манастиръ.

Професоръ Ивановъ,
Хигиенистъ — Съветникъ
при 2. Армия.

Върху петнистия тифъ.

Въ заключение на по-ранната ми статия изтъкнахъ, че както при борбата, тъй при предизвикането от военният епидемии, всички офицери и войници имат задължения да съдействува. Умълчаното съдъстване обаче предполага познаване същността на епидемията.

Съ удоволствие изпълвамъ отправената ми покана да дамъ нѣколко малки статии, предназначени предимно за офицери и войници, върху същността на най-опасните епидемии въ военно време и върху предизвикането от тяхъ. Днес въз почвамъ съ най-важната за насъ сега, прѣзъ зимния сезонъ, и най-опасна заразителна болестъ, петнистия тифъ.

Въ по-ранната ми статия вече споменахъ за жертвите, които е взела тая болестъ прѣзъ разните възможности въ армията и българите бѣха застрашени съ прѣнасянето на тифозната зараза било непосредствено, било чрезъ пътници отъ заразената Сърбия и Македония, а по-късно и отъ Румания и Русия.

Освѣтът прѣзъ военно време епидемии отъ петнистия тифъ е имало и въ време на социални бѣдствия, особено при въртуване на гладъ. Оттукъ и названието „гладът тифусъ“. Благоприятна почва за разпространението на петнистия тифъ има навредъ, гдѣто сѫ натрупани нечисти хора въ тѣси и кръсни помѣщания, каквито биватъ често странноприемниците, затворите, нѣкои казарми и болници, а сѫщо тѣ и войсковите лагери и окопни помѣщания. Подъ думата „нечистъ“ трѣба да се разбира изобилието на паразити, особено на въшки.

Епидемията отъ петнистия тифъ обикновено се явява прѣзъ зимата и прѣзъ пролъжъта, слѣдователно

прѣзъ това време, когато въшките сѫ най-много и най-дѣятелни.

Отъ прѣди 8 години стана известно, че петнистият тифъ се предизвиква чрезъ въшките и то само чрезъ такива въшки, които по-рано сѫ лишили кръвъ отъ болникъ отъ петнистия тифъ. Като смущатъ заразена кръвъ тѣ приематъ въ корема си находящите се въ нея зародиши, агенти на болестта. Тия зародиши се размножаватъ тѣждъ бѣже въ организма на въшката и се предизвикватъ на здравия човѣкъ чрезъ нови ухапвания. Ухапаните обаче не заболяватъ тутакси слѣдъ това, но не сѫ прѣнесени отъ зародиши на болестта отъ начало не сѫ достатъчно много, за да предизвикатъ болестта веднага. Тѣ ще трѣба да се умножатъ достатъчно въ човѣшкото тѣло. Ето защо болестта се появява слѣдъ 6—14 дни отъ ухапването отъ заразената въшка.

Самата болестъ започва слѣдъ нѣколкодневни общи, предизвикателни явления, въ повечето случаи почти внезапно, съ трѣпки и висока, продължителна температура. Въ продължение на 12—14 дни температурата се движи между 39 и 41 градуса. Слѣдъ това тя спада и болниятъ отива къмъ подобрене.

Характеренъ признакъ на петнистия тифъ е сипаницата, която се появява по тѣлото. Този признакъ се явява обикновено между 3 и 6 дни отъ заболяването. Слѣдъ това върху кожата на тѣлото се забѣлзватъ тъмно-червени съ синкавъ оттенъкъ гладки петна съ неправилна форма. Въ повечето случаи тѣ се показватъ най-напрѣдъ въ областта на гърдите и горната област на корема, послѣ по гърба и най-сетне могатъ да се появяватъ и по краищата, именно по лакти и длътата на ръжата. При сила сипаницата кожата на тѣлото добива синкавъ изгледъ. Понѣкога излизатъ кървави пятна върху кожата (хеморагия). Къмъ края на болестта сипаницата почва да изчезва.

Най-тежките признания на болестта се проявяватъ между 8. и 12. дни. Прѣзъ това време болниятъ има типично изгледъ: тѣ лежатъ безчувствено, не чуватъ добре то-

чилио червено, подуто лице, съ зачервени очи, полуотворени уста и съзъкъ, замърсанъ езикъ. Това състояние не е редко свършва съ смърть. При мяко епидемии отъ заболялите умиратъ 20 до 35%. При подобрене, предизвикано отъ болестта се отразяватъ дълго време върху състоянието на болгите.

За съжаление, до сега нѣмамъ тѣко положително лѣчебно средство срѣди съществуващи тифъ, както е напр. хининъ противъ малариите. За това лѣкарското цѣрене трѣба да насочи главно си внимание да се намалятъ тежките симптоми и да се запази чрезъ съответни медикаменти дѣйността на сърцето.

Колко сме несигури въ предизвикането на петнистия тифъ, толкова тѣко сме сигури въ борбата и въ предизвикането отъ епидемията на тая болестъ. Тя никога не се предизвиква направо отъ човѣкъ на човѣкъ, въ само посрѣдствомъ въшката. За това съ голтъма положителностъ, добрата отъ опита, може да се каже, че прѣкрайтаването на болестта може да се постигне съ мѣрките, които се взиматъ за унищожаване на въшките. Такива резултати се постигнатъ вече въ района на 2. Армия, където бѣха се появили малки епидемии въ нѣкои затвори и пътнически лагери. Тамъ болестта се прѣкрайти слѣдъ най-основно обезвършаване на хората и дезинфекциация на всички помѣщания. Затова се прѣпоръжва, щомъ се появятъ нѣкакъ случай отъ петнистия тифъ при нѣкоя войскова част, да стане бѣзъ обезвършаване както на болния, тѣтъ и на неговите другари, като се дезинфекциратъ същевременно и жилищните помѣщания. Тия, които сѫ били въ съприкосновение съ заболълъти отъ петнистия тифъ, трѣбва да се изолиратъ и наблюдаватъ продължение на 10—14 дни. Както при всѣка борба съ епидемия, тѣтъ и при борбата съ петнистия тифъ, е извѣнредно важно да се констатиратъ случаите на заболяванията, колкото е възможно по-рано, за да се взематъ своеобразни мѣрки за прѣкрайтаване на болестта.

Вземанието за сега на фронта мѣр-

ки сѫ добръ известни на нашия войници, затова не считамъ нужно да ги повторямъ. Въ общите черти искаамъ само да кажемъ, по кой начинъ трѣба да се стараемъ, като лѣкаръ, да предизвикатъ възможното разнасяне на петнистия тифъ. Отъ началото на войната, както е известно, бѣха устроени навсъкъде при важните възлови гари бани, при които има и дезинфекционни машини. Тамъ трѣба да бѫдатъ обезвършени всички отпускари, прѣди да отидатъ въ частите си. Слѣдъто се прави, и съ пътничните прѣди да отидатъ въ вътрешността. Първите обезвършителни станции бѣха основани въ началото на 1916. год. въ зоната на 2. Армия, а именно: въ Удово, следъ това въ Сандаччите бани, Симитли и Гулия бани. Освѣтъ това въ Македония се направиха голтъма дезинфекционни станции въ Битоля, Белесъ и Скопие, за които спомагателниятъ комитетъ отъ германския Червень кръстъ въ България подари, по мое предложение, всички необходими машини. Други подобни голтъма обезвършителни станции се строятъ въ Градеко, Касличанъ и Търново. Освѣтъ това при всички полски болници се намиратъ малки бани и дезинфекционни машини за почистване постъпилите болни. Въ войсковите части има въмѣсто машини специално приспособени за цѣльта бурета. За сега армията притежава подвижна баня съ дезинфекционна машина. Тя се състои отъ вагонъ-купалня съ 12 душове и къзанъ за стопляване на вода, 2 палати за съблъчане и обличане. Тези „подвижни къзалини станции“ съ опитните персоналъ могатъ да бѫдатъ употребени навсъкъде, където се появятъ епидемична болестъ, било на фронта, било въ градове и села, където нѣма обезвършителни станции.

Горѣказаното е достатъчно, за да покажемъ съ какви сигури срѣдаства се работи, за да се посрѣдствомъ веднага всѣка опасностъ отъ петнистия тифъ. Като допълнение на тая обща обезвършителна работа въ тѣзи станции трѣбва всѣки отдалено да се труди да бѫде чистъ отъ въшки, понеже на фронта, как-

Въ семейството на бѣглеца.

(Мотивъ Александъръ Паскалевъ).

Студентъ ноемврийски дѣй. Вътъра отъ балкана брули сухите клоне на дърветата, бѣлска въ проворзитѣ и вратитѣ, свирѣло вие въ куминитѣ. Всички въ село се бѣха прибрали около огнищата, съ тѣга по тѣнъ близки, намиращи се далечъ на югъ и съверъ по бойните полета.

Въ община управление по-щалиона бѣше донесъ писмото отъ града. Прѣдъ едно отъ тѣлъ бѣха се надвѣсли кметъ и биличка. Неприятно смущение и досада възбудждаше писмото въ тѣхъ.

— Прѣдълъ се на неприятеля! Отъ него друго и не можеше да се очаква, кмете!

Полковниятъ командиръ съобщава, че редника отъ 7 рота „...“ полкъ Иванъ К-въ се е прѣдълъ на неприятеля.

Съдѣржанието на писмото скоро дойде до кръщата и отъ тамъ, като мълния се разнесе изъ цѣлото село.

Скоро прѣдъ община управление събра тѣла любопитни-

женни и дѣца. Като че бѣше дошли въ село нѣщо огромно и страшно, което смущи покоя на всички, вътре въ душитѣ и сърдцата, удари като съ бичъ по дръмящата мисъл на селските жители.

— Прѣдълъ се на англофренците! Мигнала бѣла кърпа и се прѣдълъ! разправи единъ въ тѣлата.

— Нашия Христо е съ него! Божичко, да ли не се е повлиялъ и той по ума на той пусты Иванъ, мари!

— Ами! Твойтъ Христо не е съ него! Умъ! Иванъ си е стара мигра въ нашето селско стадо.

Кметъ прѣзъ прозореца помоли събралия се тѣла да си разотиде.

— Бай Колъ, нѣма ли нѣкакъ хаберъ отъ нашия? се проповядаха нѣколко жени.

— Който има писмо, ще му го донесатъ въ клащи. Сега си отишвайте! Не се събирайте прѣдъ управлението!

Кметъ затвори прозореца. Потиха да си разотиватъ единъ по единъ.

Въ това време отъ къща на улицата се зададе Дѣдо Миню, ба-

Подиръ му угринеа, съкашъ ударена съ дѣрво въ главата, вътре въще снаха му Тодорка. Дѣдо Миню се подпираше съ тойката си и гледаше тѣло въ групата жени и дѣца, които се въртѣха още прѣдъ кайцеларията.

Нито той, нито тя казаха нѣщо и се изгубиха въ двора на кметството.

— Заряза Ангела, та взе този хубосникъ Ивана. Ама за пусты пари! Нѣ и сега пари! Ангелъ окчи два ордена, и свѣти като сълнце, кога си дойде въ отпуска, а тя сега нека чака своя Ивана.

— Глава кога е отредена да тегли и Господъ не може я спаси, стрине!

Кметъ посрѣдъната дѣда Миня и Тодорка спокойно и студено. Стрянъ се приближи до масата, а младата остана до вратата; тя гледаше съ разсъданъ погледъ ту портата на Царя, ту прѣзъ прозореца въ кубето на църквата, кръста, на което се бѣше поизвирвалъ, ту крадешкомъ въ супровото лице на кмета.

— Боже мой! Какво ми дойде до главата! отъ време на време си мислѣше бѣдната Тодорка и

чувствуваше, какъ срамъ изгаря лицето ѝ.

Кметъ прочете писмото. Слѣдъ това дига очи, погледна дѣда Миню съ безучастно равнодушие и промълви:

— Такава е работата, дѣдо Миню! Должностъ ми бѣше да ти съобщя тази лоша вѣсть.

Слѣдъ извѣстна пауза, съ тонъ малко по-сърдеченъ, той добави:

— Жалкото е, че външъ Иванъ, кога петно мѣтна и върху ёсть и...

Старецъ въздъхна, нахлупи шапката на главата си, прѣгърбенъ на веде очи и трънъ да излиза. Тодорка стоеше неподвижно като стъбъ до вратата, очите ѝ се плаваха, въ сълзи, които нѣмаше сили да удръжи.

Тѣ излъзоха изъ канцеларията мълчаливо, съ души прѣпълнени съ мяка. Тодорка чувствува, че краката ѝ се подкосяватъ и че, съдъ, може да се добере до къщи.

На улицата ги посрѣдъната вѣтъра, който душише съ ожесточение, пищѣше по върховете на дърветата прѣзъ улицата изливаше въ поле, въ почернѣлото задъ селото поле, и посъще съ себѣ си злобѣ

нае всички отъ настъпление, съществуващо условия за тъхното разъвждане и пръсляне. Миленето и честотата на войниците, до колкото вията позволяват това, съществува за борбата съ петници и тифъ. Ако един от спасатели, членъ отъ тая болест, се яви възрастта си между другарите си, о нимът въшки, болестта не е да се разпространява. Обратно една войскова част, във която въшки, болестта ще се разпростира като пожаръ.

Видяхъ много войници, които замъгаваха отъ моя въпросъ: "Задача ли имът въшки?" Други се спрашаха, когато откривахъ въ дрехите имъ паразити. Истината е, че всички войници са за честь и честта на армията да имът въшки, съ той помага да се избегне разпространението на дълъг и опасен връзъ на война болести: истината и възвратния тифъ.

Ищи! Пазете себе си и другите отъ петници и тифъ! Когато вие, спете само на определен при гарантъ възможността! Не отъвъзъгъвайте чистотата! Пазете възможността! Съ този изпълнение един другъ дълъг възможност си!

ЖИВОТА НА ЧАСТИТЕ.

ПОДГРЪДЪТ НА ГРУПА ОХОТНИЦИ.
(Либрето на кореспонденцията на подпоручик Михаиловъ.)

една септемврийска лунна нощ, когато всичко бъше заспало, охотничия команда отъ 100 души се промъкваше къмъ Круша. Командата начаствуваше офицерският кандидат Атанасъ Янчевъ и беше изпратена да се промъкне във вражеското разположение, да изунае за противника и да се обезбеди да залови пленници.

Кандидата разбираше значението на своята задача и тръгна къмъ

цъльта съ всичката енергия и въодушевление, които съ нужни.

Луната осветяваше пътя ѝ, като даваше възможност да се слѣди за всичко, което ставаше отпредъ. Но мълчаливи силуети отъ дървета съпровождаха съ погледъ охотниците и тихият вътрът имъ напъти пътешествието на нощта, таинства и чаровна. Сломянът за лунните нощи въ миналото събуждаше въ сърдцата имъ загълхналите чувства за хубавото въ пръживання животъ.

Тъкъ, обаяни отъ подвига, който имъ предстоеше въ тая лунна нощ, вървѣха по пътя, изпълнени съ онай загадъчна прѣстъсть, които вложихъ въ душата имъ къмъ старите — нови спомени, за ищо по-велико и по-силно отъ онова въ миналото...

Лъснатът склонове на Круша дишаха леко подъ вътъра и съкашъ бѣха отражение на вълните въ гърлите на охотниците.

Частът е 2. Луната тихо подвежда командата къмъ Акъ-Бузалъшката неприятелска застава. Тукът охотниците се спиратъ, внимателно оглеждатъ мястостта и при една група дървета рѣшаватъ да устроятъ засада. Тъкъ се скриватъ въ храсталаките, взематъ всички мърки, щото патрутуватъ, който ще ги охранява, да не биде изненаданъ отъ никоя страна.

Кандидатът обяснява на войниците, че англичанинътъ, който тъкъ се чакатъ, съ ловки и хитри; че тъкъ обичатъ изненадите, прикриватъ своите дѣйствия задъ мъглата и дъжда; че се явяватъ тогава, когато еъвсъмъ не се очакватъ; че тъкъ се привикнали да се борятъ съ дивациите въ Индия и другите си колонии, иматъ привичката до дебнатъ, като кучета, и че тръбва очитъ у всички да бѫдатъ четири,

Утринната зора ги заварва въ избраното скривалище. Тъкъ съ прѣвърнати въ внимание и слухъ, съ трепетно очакване обгонватъ съ погледа си цѣлата околностъ. Но противникътъ отъ никъде се не въстява. Уморително е напрѣгнатото очакване. Нѣкога отъ тъхъ, за да убиятъ връмбето, почватъ да разправятъ кратки и весели приказки, да се шегуватъ и закачатъ.

Безъ да се гледа на това, денонощия минава бавно и скучно. Сълънцето скланя глава къмъ западъ и съмнѣніе изпълва душите на всички.

— Не може да бѫде! По никакъ начинъ не бива да се върнемъ безъ ловъ, се обажда единъ изъ охотниците. — Толкова трудъ и толкова надежди на вътрът не се даватъ... Все ще прати Господъ и ишо.

Кандидатът улавя настроението на своята команда и бърза да ги успокои:

— Още малко търпѣние, момичета, и ловътъ ще дойде!

— Ще чакаме, господинъ кандидатъ! Нали знаемъ, какво е, кога ловецъ се връща съ праздна чанта! Завеждатъ се йаново разговори около желания ловъ.

— Неприятно ще бѫде, дяволъ да го вземе, ако тия щъркeli по-дущатъ, че ги чакаме, та си плюятъ на петитъ, прѣди да протегнемъ ръците си да ги хванемъ!

— Не се кахърете напразно! Азъ съмъ тукъ съ усмивка прѣсича кандидатътъ.

Тази усмивка е позната на войниците. Тъкъ знаятъ, какво иска да каже той съ нея.

— Само да се покажатъ, възхващане на менъ прѣдоставете!

До като се водятъ тия разговори, единъ отъ наблюдателите, облянъ въ потъ и запъхнатъ, достига

до тъхъ и едва спрялъ, възбудено долага:

— Неприятелски разѣздъ се движи къмъ засадата.

Нервенъ трепетъ обезема всички. Кандидатътъ бързо прави своята разпореждана. Съ притаенъ дъхъ всички почватъ да се вслушватъ въ приближащия се конски тропотъ.

Тъкъ виждатъ, какъ разѣздъ се спира на петдесетъ крачки отъ тъхъ и какъ подозително почва да се оглежда.

— Да ли не съ ни забѣлѣжили?

— Да не уфѣйкатъ тия песо-главци?

Друженъ запъти процѣпи вечерната тишина и се отекна въ усънѣтъ на Круша отъ ровъ на ровъ, отъ лъсъ на лъсъ. Разкажано на парчета, ехото загълхна въ тъмните недра на отсрѣната гора.

Бедната слѣдъ запла, охотниците наизсъкаха изъ скривалището и се хвърлиха къмъ жертвите си.

Изъ подъ конетъ опрашень конникъ се издигна бавно и насочи револвера си срѣщу кандидата. Но той съ едно скачане и ловко движение на ръжата отклони съдбоносния ударъ и хвана за гушата смѣлчака-англичанинъ.

Огледа го и забѣлѣза, че е ротмистър.

— Оль райтъ, сиръ, но малко късно!

Деньте угласва. Запада го близъжатъ аленъ езици на далечни пожари.

Сълънцето отива къмъ твоята рода, господинъ Ротмистър! Може би тамъ има иѣкой, който чезне по тебъ! Но защо, защо ти дойде при насъ и съ какво ище заслужихме твоята яростъ и умраза?

Слабиятъ вътрът припъва тѣжна съдбенъ за падалитъ чужденци. Оставихме гарвалитъ да се виля

и вой на стотини гладни хиляди.

Бѣлъкаше въ вратитъ на вътъ, ту жаленъ, ту суровъ, нещо духъ на предупрѣждения и коби.

То плачеше.

Мечеше ли Иванъ да се рѣши за тежко прѣстъжение, ако вътъ, колко горестъ, мѣки, умомъ остири страдания ще имъ на своята близъкъ?! Колко тия ще извика въ душитъ итъ съселяни?!

Знаеше ли?

Нали той се е прѣдалъ само а, че е прѣстаналъ да чуваше близъкътъ къмъ своятъ, за своята на които той и не е имъ даже!

Иѣкътъ той нѣмаше да извика гиусно прѣстъжение! Ти ли той да обрѣче и жена, и баща на такъвъ мѣчи позоръ, на такъвъ ужасенъ ако бѣше останала lone любовъ въ неговото изуслътъ егоизъмъ сърдце?

Ира се, не!

То този, който обича другите само себе си, всичко, върши, що го оцѣни и вътъ

тегли, съ огледъ на всички по-слѣдствия, което то води слѣдъ себе си.

Ето че писмото за неговия по-зоръ, като гръмъ се разнесе въ родното му село, надвисна, като черенъ срамъ върху къщата му, извика проклятие на стотини уста, желание у мнозина да прѣименува даже селото!

Кой желаетъ да живѣе въ селото, отъ което е изтѣзълъ бѣлеца и измѣнникъ!...

Учителката вече нѣколко връзъни да събере пуснатите въ междучасие дѣца, които се бѣха разпилъ чакъ до площада, прѣдъ общинското управление. Черната мъдва бѣше достигнала и до тѣхните уши и влѣзла въ тѣхните малки глави. Между тѣхъ е Колчо, единственото дѣто на Ивана. Той, веднъжъ съ другите дѣца, чу страшата за себе си вѣсть. Нѣкога отъ дѣцата съ дѣтска наивностъ даже упѣха да го подразнатъ.

— Колчо, баща ти, се уплашилъ и избѣгалъ!...

Дѣцата се прибраха къмъ училището. Колчо вървѣше слѣдъ тѣхъ,

раненъ въ крѣхката си душа и умисленъ.

Дѣцата заеха мястата си. Само той остана правъ до вратата, съ заботи очи въ пода. Трудно е да се узнае какво стана съ душата на това дѣто, което при извѣстъти, че баща му се прѣдалъ, посырна и изгуби гласъ и погледъ. Виждаше се, че то схваща позора, който лѣга на неговото невинно дѣтско чelo, то улавя, че е станало иѣкъ, което го отчуждава отъ вчерашиятъ му другари, което го прави да бѣга отъ тѣхъ и което го тласка да се скрие иѣкъ да не се срѣча съ тѣхъ, да не вижда тѣхните лица, да не чува думите имъ.

Учителката влѣзе. Дѣцата като единъ станаха и сѣднаха. Колчо се бѣше обѣрналъ къмъ стѣната и съ пръста си човъркаше отъ вътърище на мяка мазилката по нея. Учителката се доближи до него. Ти вече знаеше лошото извѣстие и съ болка гледаше на невинното дѣто, което се мячеше подъ бръмбето, което бѣше сложилъ върху него мястото на родителя.

— Защо, Колчо, не сѣднеш на мястото си? го запита ти, като го погледи по главата. И ти почув-

ствува иѣкъ странно, като се допрѣ до главата му.

— Дѣтето на бѣлеца! Боже мой, каква е тая работа, че и ръжата ми вее да чувствува, какво не се допира до прѣжното дѣто... съкашъ иѣкъ невидимо отблъска ръжата ми! Непонятно, странно иѣкъ! Трѣба да е внушение! помисли ти.

На въпроса дѣтето не отговори, а тихо, едва чуто, заплака.

Дѣцата единогласно процѣпи тишината на стаята:

— Баща ми, учителка, избѣгъ... Прѣдалъ се на сърбите!

Учителката се смили надъ незаслуженъ мѣки на дѣтето, взе го за ръжата и го изведе вънъ отъ училищата стая.

Ти не знаеше, съ какво да успокоя развѣнуването дѣто.

— Иди си, Колчо, днесъ въ къщи. Може би извѣстъто за татка ти да е погрѣшило... той може пакъ да се върне.

Тя го погледи по кадравата, руса косица, избѣрса очите му съ кърпата си и го направоди до вратата на училището.

И вътъ лейнитъ гърди се избра външнѣните и трѣвога.

Въстникъ на ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращат чрезъ полковитъ кореспонденти до Редакцията въ Шаба на 2. Армия.

ПРЕДЪ СИЛАТА НА ОБСТОЯТЕЛСТВАТА.

Войната, продължава отъ безполезни усилия на Съглашението, всъкидневно улича сътътъ все въ по-нови и по-страшни бездни. Подобно вихъръ отъ хиляди джагернаутски колесници се носи гениятъ на разрушението и гиѓатъ милиони скелти живота, унищожаватъ се плодоветъ на мирните завоевания на общочовѣшкия умъ и воля, — нѣщо повече, тия безполезни усилия ставатъ причина да се разложватъ основите на цѣния общественъ и държавнически животъ, да изварятъ устата на друга една ламя — революцията.

Въ Русия вече събитията на външното разложение отиватъ къмъ своя зенитъ. Тъ носятъ отпечатъка на една трудноизвѣдима вече болезненостъ, криятъ въ себе си напалата на страшна зараза, която разпространена, ще донесе разложение и тамъ, дѣто мнозина търсоглави оптимисти и не подозиратъ. И ако тая страна не донесе на свѣта направо клончето на сира, то несъмѣнно тѣ ще му даде ефикасни поучения за революционните и тѣхните последствия.

Нѣма съмѣнение вече, че Русия приблизи въ къравитъ обятия на една съ тъмни перспективи гражданска война.

Това положение постепенно ще конесе, като желанъ резултатъ за Съюза, увеличаване на съюзническия резервъ.

Операциите въ Италия напомнятъ миналото отъ руския воененъ политически театръ. И тукъ търи успѣшия разгромъ на една друга съглашенска сила, и тукъ става това цѣнно съкратяване на пророка и тукъ, въроятно, ще се чуе ехото на руската революция.

При такова положение на работите; умоветъ на съглашенските политики и стратеги трѣба да сѫтъ особено напрѣжение.

Да ли сега, когато е ясно, че условията създаватъ едно нарастване на съюзническия резервъ и откриватъ нови перспективи за мощніи удари, цифритъ на американската военна помощъ могатъ да будатъ още въ главитъ на сериознитъ съглашенски държавници ис-

кренни надежди за бѫдещето? Кавкъвъ е максимумъ на американската помошъ за прѣзъ 1918 г., това се вече изчисли отъ печата и на двѣтъ групировки. Нѣма съмѣнение, че събитията въ Италия и Русия, такива каквито бѣха до сега, компенсираха щедро тия цифри. Какво остава по-нататъкъ? Да се чака 1919 г. ли? Но нѣщо повече, тия безполезни усилия ставатъ причина да се разложватъ основите на цѣния общественъ и държавнически животъ, да изварятъ устата на друга една ламя — революцията?

До кога народитъ ще чакатъ „обратъ“, който ще задоволи апетита на ненаситните политически акули, жадни за злато и за воевания?

Събитията съ страшна сила удърятъ по главитъ на нашите противници.

Положението всъкидневно блокира оптимизма и упоритостта на английските държавници.

Единъ отъ парламентарните оракули на Англия, който съ такъвъ гордъ и недопускащъ възражение тоинъ, говорѣше за подводните войни, като за „измислица, прѣсътъ на плаши и непосветенитетъ“ и за смазването на Германия, като за догма, днесъ е принуденъ да си сиши и смечки това си, да си налага едва сдържано спокойствие.

При разискването бюджета, въ отговоръ на запитването на извѣстния Ноель Бъкстонъ върху политиката на Англия по събитията въ Австро-Унгария, България и Турция, Балфуръ пледира каузата на Англия, като прѣизпълнила съ благородни желания къмъ всички народи въ свѣта държава. Частно за България, между другото, той говори, че „колкото и да желая България да излѣве отъ войната неоскърбена, не бива да се изкупува това съ измѣна къмъ ония, които дадоха всичко свое, за да подкрепятъ дѣлото на съюзниците си и които ще се биятъ дружно съ наше до край.“

Въ тий свои изявления Балфуръ щъли да подигне именемъ гоща духъ на сърби, румъни и гърци за нови жертви. Възможно е да прави съ това и безполезни опити

да съблазни българитъ съ нова политическа ориентировка. Но най-въроятното е, че тоя тонъ му е продуктуванъ при Струма и Дойранъ. Защото изглежда, че, въ края на краишата, и въ политиката най-много вразумява боятъ.

Сѫщиятъ Балфуръ прѣзъ дебатъ по прѣдложената отъ Макдоналдъ резолюция за въ полза на мира е заявилъ, че не съществува никакътъ договоръ, който да задължава съюзниците да дадатъ на Франция или на друга независима държава нѣкоя чисто германска част отъ Германия на лѣвия бръгъ на Рейна. Че англичанинъ желаятъ връщането на Елазъ и Лотарингия, но че това връщане не засимъ особено място между тѣхните венции цѣли.

Това е езикътъ на Балфура, слѣдъ

необходиматъ усилия на генералъ Haig въ Фландрия, слѣдъ италиански гамбътъ на Кадорна, слѣдъ изчерпването на генерали, които да засимътъ главното командуване въ Русия, слѣдъ всички ялови атаки на Сарая.

А може би Балфуръ и всичките му другари по мисъл и намѣрение, почувствуваха сънката въ Хамлета, тръгната отъ Петроградъ за Римъ и нататъкъ да буди съвѣтъта на измѣнчите съ съмѣнния и ужасни разочарования съглашенски народи? Може би и тѣ сѫ изплашени отъ това, което нѣкога изплаши и Валтасара?

Ако е така, трѣба да считамъ, че по силата на обстоятелствата, мирътъ прѣзъ споразумение ще стане благо и за самата Англия.

M.

Rittmeister Тиштапъ.

ПАНСЛАВИЗЪМЪ И ПАНГЕРМАНИЗЪМЪ.

Прѣзъ дългите години, прѣкараны прѣди войната въ източна Европа, можакъ да се запозная по-отлизо съ искусственото настъпване на славянинъ срѣчу германците отъ стране на съглашението или по-точно казано — отъ страна на съглашеникътъ ордън: борсовитъ спекуланти и адвокати въ Лондонъ, Парижъ и Петроградъ. Прѣзъ английско и френско злато, прѣдимно прѣзъ закупуване на пресата, славянската идея биде лѣтъвания и подхраниваша съ принципъ: срѣчу пангерманъзъма. Хубавитъ и възвишили идеали за повдигането и културния напрѣдъкъ на славянската раса бѣха изтъкани само, за да се привлечатъ по-добриятъ елементъ на славянското племе. И веднажъ спечеленъ тѣ, по-лесно можеше да се дѣйствува върху широките маси, за да се направятъ по-пригодни да възприематъ чисто утопичните идеи, въ основата на които се крие поддържателство противъ Германия. Англичанинъ и французъ имаха въ това отношение пъленъ успѣхъ въ Русия. Този успѣхъ пъкъ въ Сърбия обѣ имажинеренъ. Тамъ се култивира истинска мания за грабежъ срѣчу съсъдната „славянска“ България. И прѣзъ втората балканска война „славянинъ“ сърби се съединиха съ румъни и гърци, за да ограбятъ честно измъкнатите успѣхи на българите.

Тия, които най-силно изтъквали панславизъма срѣчу пангерманъзъма — сърбътъ — дадоха най-силно доказателство, че съ етнитета

панславизъмъ се злоупотребява и че съ него само се прикриватъ разбойнически цѣли. Самото пъкъ съзъщаване, което се намираше задъ гърба на Сърбия, бѣ си поставило за цѣль въ средна Европа да разпокъса Германия и Австроунгария и да завладѣе Балканъ чрезъ взаимното изиграване на балканските държави. Понеже България прѣзъ първата балканска война на съвѣтъ успѣхи показа своята мощь, за да може да играе ръководната роля на Балканъ, тя биде именно за това поставена въ желанътъ обръчъ, както Германия прѣзъ 1914 г.

Но панславизъмъ съвѣтъ не е това, както фактически го прѣставляватъ и както злоупотребяватъ съ него.

Ако вземемъ славянинъ и ги сравнимъ съ германците и то два народа, които сѫ запазили доста много особностите на свояте раси — германски и български — то лесно ще видимъ, колко безсмислено е твърдѣнното, че германците сѫ естествени врагове на славянинъ и обратно.

За да бѫдатъ дѣлъ раси естествени врагове, нужно е, що прѣвъоръчната въ народния характеръ да прѣдполага външни склонности. Азъ обаче и при най-грижливо дипрене не намѣрихъ такива противоречия, а напротивъ, намѣрихъ склонности, които въ всѣки случай показватъ, че славянинъ е значително по-близъкъ, по-средственъ на гер-

манеца, отколкото на коя и да е друга раса, напр. на романската.

Както особено сходство бих искалъ да изъясна качествата: храбростъ въ борбата и честностъ въ съюза.

Характерът на единъ човѣкъ е неговата склада; характерът на ратата опредѣля хода на националната ѝ история. Но и тук ние измираме един и скъп основни черти въ развитието. Както прѣз 1813 год. Германия, опрѣбна на собствената си народна мощь, се повдигна, за да се запази отъ разложване между чужди държави и да отърси чуждото иго, така и Бъгария слѣдъ печалните опити, които направи къмъ края на Балканската война, прѣз 1915 год. напонно посъгна къмъ меча, та, съединена съ Германия и нейните съюзници, да се освободи отъ опеката и тиранията на Англия, Франция и Русия и да обедини българския народъ въ една мощна държава, която да обхваща всички български земи. Слѣдователно, идентъ, които съглагашението изъявява съ такъвъ голѣмъ шумъ, че съ негови, именно: правото на всички народъ да се самоопрѣди и свободно да се развиши безъ да бѫде изнасилвано отъ чуждещи — принудихъ Бъгария да води война срѣчу съглагашението. Това е пакъ единъ доказателство, колко лицемърни и прѣсѣтнати само за свои лични интереси сѫ били и съ всички привъзнати на съглагашението. Тукъ бихъ искалъ да приведа назоването съ което си послужи единъ чистъ българинъ по адресъ на съглагашението: сирениятъ. Съглагашенските държави, кето съжинските сирени, подмамватъ малкиятъ народи и ги тикватъ въ пропастта.

Поводъ за естествена вражда между дѣвъ ръс могатъ да бѫдатъ скъпо и противорѣчни на материалистътъ интереси. Но всесвѣтската война показва именно, колко е абсурдно да се противопоставятъ панславизъма и пангерманизъма. Въ тази война славяни и германци сѫ и въ дѣвъ воюващи страни, като добръ размѣсени карти. При това прѣзъ самата война единъ германски народъ, какъвът е английскиятъ, изразходва най-много пари, та подъ маската „панславизъма“ срѣчу пан-

германизъма“ да направи войната срѣчу Германия популярна срѣдъ широкотъ руски маси. Най-голямъшикъ и непрѣкъснато подобуждане за сплотяване на славянството съзаше германството до войната „Таини“ отъ Петроградската вѣстница „Новое Время“ и то съдѣцъ като въ този вѣстникъ бѣла вложена толкова много англійски капитали, че можеше да се счита като руско издание на Лондонската „Таймс“.

Но да оставимъ за сега на страна разглеждането на всички идеини и материалини интереси и да се обърнемъ къмъ супровата дѣйствителностъ. Въ живота устия е направата страна. Успѣхътъ на съюзниците бѣлгари и германци показватъ, какъ добриятъ славянинъ и добриятъ германецъ, съединени въ вѣрно братство по оржине, побѣдиха и ще побѣждатъ непрѣдвидимъ си. Изкованата на бойното поле връзка между Бъгария и Германия ще бѫде напълно зрава и тъсна съдѣцъ тази война, при плодотворната мирновръзменна работа за свободното развитие на двата народи. Настоящето доказа, какъвът фарсъ бѣ да се противопоставятъ панславизъма и пангерманизъма.

Рѣчъ въ щаба на 2. армия.

На . . т. м. германскиятъ гости бѣха на обѣдъ въ Щаба на 2. армия. Тѣ бѣха привѣтствуани отъ Командуващия армия, който между другото каза:

— Драги гости, позволете ми да ви поздравя съ нашето сърдечно, българско, добре дошли. Какътъ азъ, тъй и всички чинове въ 2. армия, съ особено задоволство и радост, виждамъ между насъ водителятъ на могъщата германска мисъль, представителъ на пресата на съюзния народъ.

Вие дойдохте да погледнете по-отблизо на насъ, да се запознаете съ нашия юженъ фронтъ, кѫдето всички български синове, рамо до рамо съ синовѣ на вашата роди-

на, отстояватъ прѣдъ напора на гарската армия: сила, която буди врага, готови за борба до лобъдъ и не само възхищение, но вдъхва въ насия край на нашето съюзно дѣло. Ние се надяваме, че съ пълнѣсть и страхъ Ние, които знаемъ туването си по нашите мѣста, вие фронта въ Фладрия и Ена, съдѣцъ изнесете ония впечатления, които ще ви позволяятъ чрезъ силата на перото да засилите връзките между двата народи, връзки кръни и братски вече. Надявамъ се, че вие ще занесете въ вашата родина ония чувства, които изпълватъ душата на българскиятъ вѣни къмъ Германия и нейната храбра армия. Прѣизпълнени съ гордостъ и искрена радост, че ви виждамъ между насъ, дигамъ чашата и покланямъ всички да приемъ за здравето на скажите ни гости!

„Ура“ и „хвъхъ“ сърдечно и много-кратно завършиха рѣчта на Генерала.

D-Hartmann, отъвъ „Hannoverischer Kurier“ прѣвъ отговори на тази рѣчъ. Той благодари отъ страна на всички за поздрава. Между другото, той каза:

— Фридрихъ Велики е казалъ, че ако е вѣрно, какво земята се държи върху плещъ на Атласа, то сѫщото може да се каже за Германия, която се държи върху раменътъ на своята армия. Казано то за Германия важи и за България. Ако българската армия остане такава, какватъ я знамъ и каквато я видѣхме, въз считамъ, че величието на вашата страна е обезпечено. Моята обичъ къмъ васъ искамъ е позволено да кажа, да ти отдамъ. Още като 19. година съмъ билъ студентъ азъ узнахъ, че младата България е нападната отъ Сърбия и че ти достойно е отговорила на своя съдѣцъ при Сливница.

Това ме обрадва, макаръ да не познавахъ душата на вашия народъ. Прѣзъ последните петъ години въ обществото съ достатъчна сила пусна корень убъдението, че бъл-

на, отстояватъ прѣдъ напора на гарската армия: сила, която буди врага, готови за борба до лобъдъ и не само възхищение, но вдъхва въ насия край на нашето съюзно дѣло. Ние съ удоволствие прочетохъ поздрава въ „Вѣстника на 2. армия“, гдѣто е изъявлена мисъльта за общото рѣшене да се боримъ съ крайния устъпъ. Всички имамъ сълъбото прѣучастие, че мирът се приближава. Русия е вече въвътъ отъ строя. Германия сега плаща за сторгната измѣнъ. Самъ Богъ е наредилъ да насишемъ върху главите на нашите противници удръ сълъбъ ударъ. Защо Богъ не покровителствува и нито измѣниши, нито тия, които искатъ да унищожатъ свободата въ живота на другите?

Нашиятъ съюзъ сълъбъ мира ще тръбва да се засили. Ние въвътъ на се опсаждаме и оцѣняваме единъ други. Ние, които знаемъ въчъ България, сме прѣпълнени съ едно чувство къмъ нея — да възме тя всичко оново, което е изъявила нейната храбра армия.

Пия за обединението на българския народъ, за великата българска армия, за дългогодишните на Царя на българите и най-накрая, когато е поддолено, да дигна чаша и здравецъ на всички Генерали Тодоръ, камалера на нашия „Пуръ лъ мератъ“.

„Ура“ и „хвъхъ“ заглушиха кри на рѣчта: — „българите, които ще бѫдатъ като лъвове, нека знать, че вие ще кажемъ на света за тѣ!“

Прѣдѣдателъ не съзира на изателитъ D g Breithaupt на български каза:

— За здравето на български Царь, за геройтъ на храбрата бъл-

ПРИКАЗКА

ЗЛ

ПЧЕЛАТА И МАГАРЕТО.

(Старо-персийска).

Чуденъ денъ бѣше пратилъ Аллахъ на земята. Сънцето като царъ грѣше отъ небето, птичките като луди скакаха по клончетата и пѣхъ весели химнъ на деня, дивиците цвѣти бѣха открили своята разноцветни чашки и пълниха въздуха съ неиземно благоухане.

Всичко живо по земята се труди и съ труда си възпроизвѣдаше Творецъ — дарителъ на живота и на бѣдѣнинътъ му блага.

По между всички твари, пчелата и тя прѣдѣлата отъ цвѣте на цвѣте, суетна, щастлива.

Забиваше тя своето остро хоботче въ цвѣтните чашки, извличаше отъ тѣхъ сладъкъ, ароматенъ медъ и капка по капка запъръваше та малкиятъ птици.

— Аллахъ да ти е на помощъ, — казало магарето, като се приближило до нея.

— Благодаря. Желая и на тебѣ

сѫщото, — прѣвѣтливо бръмнала около ухото му въ отговоръ пчелата.

— Какво си се заровила по цвѣтъ? — попитало магарето.

Събирамъ медъ.

— Медъ ли? — удивило се магарето. — Какъвъ медъ?

Какъ какъвъ? Нима ти не знаешъ, какъо ишъо е медъ? — възкликала пчелата.

— Покажи си езика си и пчелата сложи на място.

— Дѣбрѣ! отговорило магарето. То показало езика си и пчелата сложи на място.

Магарето помляскalo, — харесала му се.

— Чудесно ишъо! — казало то. Но по какъвъ начинъ го добиши?

Удивилъ се пчелата, като видѣла, че магарето не знае какъ се получава медъ, и съ готовностъ почнала да му обяснява, като показвала съ хоботчето си на цвѣтъ.

— Погледни около себе си, магарелъ! и да се спрѣ твой погледъ, ти видишъ миллиарди пѣхъ цвѣти, хилади хъръвата подигнали върхове къмъ небето, отъ кѫдѣто грѣе това божествено слънце, което дава на всичко и на всич-

ки животъ! Подъ неговицъ лачи се бенъ да отлива истината отъ лъжата? разкриватъ душитъ на цвѣтъта.

Но забѣлѣжи, че не само за хубавото и сладкото грѣе това сълънце. Наредъ съ дивните цвѣти, то дава животъ и на зловрѣдните и отровните. Подъ неговицъ лачи се разкриватъ душитъ и на такива цвѣти, за които едно разпрѣвъ разни медени глупости? Разбери, че ако бѣше истината, това което разправяшъ, то азъ бихъ получавъ много по-голъмо количество медъ!

А, кѫдѣто е извѣстно на цвѣтъ светъ отъ всички тия цвѣти, азъ не въвътъ нищо повече, освѣнъ торъ и нивитъ!

— О, магаре! възразила пчелата. Азъ ти казвамъ, че отъ цвѣтъ тия азъ събирамъ сладкото, което е медъ..

— А защо азъ не мога да направя медъ? Кѫдѣ се губятъ ти сладкоти тогава, — нали влизатъ тѣ въ менъ?!

— Ти, магаре, ёдешъ всичко, безъ да подбирашъ... почнала пчелата.

— Но думитъ ё докарали магаретъ пътина яростъ.

— Хайде на съдъ, проклѣта гадина! — заревало то.

Азъ ще ти покажа, какъ се надсмиваш надъ магарета! Нека се

а армия, за здравето на Генерал Тодоровъ.

Майор Schweitzer, началник на курорт на пресата въ Шаба на съта:

Съ голъма радост виждамъ у българите и много германски ери. Азъ въвѣрамъ, че и тукъ, и на другитѣ места по фронта, щадатъ връзки за бѫдещето на своята свободни народи. Ние съ задоволство видяхме Маския фронтъ и въвѣрамъ, че отъ той стои неподвиженъ, като скала; а щомъ се прошири, знае една посока: напрѣдъ! Въдълътъ ти рѣчи говори Икономовъ — редакторъ на „Народни Права“, отъ страна на българските журналисти:

Господинъ Генералъ и Господи офицери! Гости въ Скопие, Шипъ, при 11. дивизия на самата Българица. На всѣ тѣ видѣха народъ, който обича родина и който се бори за нея. Ние, българските журналисти съдовни, че нашите колеги съзнесатъ съ себе си хубави впечатления, които дава на фронтъ. За това ние тръбвамъ благодаримъ на Главнокомандуващия, на Васъ, Господинъ Генералъ и на всички ония, които денонощ мислятъ за армията. Нашите гости, ние въвѣраме, че за всѣ съ себе си уважението, че иматъ не само единъ единъ съюзникъ, но и народъ и здравъ, съ погледъ външни въ бѫдещето, гдѣто той мине да твори.

За пиемъ за здравето и успѣха на всички обединени народи отъ Кайзербургъ до Багдатъ, които се борятъ за общечовѣшката моралъ! Ура! Хохъ!

послѣ Командуващия армия раздави нѣколко задушевни прости думи къмъ гостите, слѣдъ

което тѣ отпътуваха за Рилски манастиръ.

На пътъ за манастира Майоръ Швайцеръ е казалъ на нашия редакторъ слѣднитѣ думи: „Азъ съмъ пропътувалъ почти цѣлъ свѣтъ, бѣхъ членъ въ експедицията за южния полюсъ, наблюдавалъ съмъ много и не тъй лесно може да бѫде заинтересувано моето внимание, но не мога да скрия днесъ възхищението си отъ българския народъ. Гледамъ тъсливната желѣзнаца, тия хубави птици, тия нови чешми и всичката тая нова култура и неволно си дигамъ ръката до фуражката и привѣтствувамъ тоя български умъ, тая творческа ръка! . . . Голъмо бѫдеще има вашиятъ народъ!“

Слѣдъ това показаъ на височинъ въ Кресененското дефиле и добавиъ: „акавато ви природата, такъвъ ви и народъ — има „вътрѣ“ неразкрити богатства.“

К.

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЕ.

Ръкопашенъ бой.

Бѣхъ въ Д. Хисарската болница. Тамъ старшиятъ лѣкаръ ми показаъ слѣдното писмо, оставено му отъ единъ раненъ храбрецъ, редакторъ Алекси Михайловъ Миневъ, при с. Ерникъ на Струма въ боевѣтъ прѣзъ май т. г. и адресирано до ротния командиръ. Същиятъ войникъ е билъ евакуиранъ по-послѣ за по-продължително лѣчене. Ето и прѣпись отъ писмото:

Господинъ поручикъ,

Пожелавамъ Ви животъ и здраве и добъръ напрѣдъкъ на всички ви отъ ротата, на офицери, войници и другари. Азъ Ви поздравлявамъ всички и ида да Ви обадя.

че прѣдъ Васъ се намира единъ слабъ и страхливъ противникъ. Азъ Ви увѣрявамъ и се увѣрихъ, че съ лѣвата прѣдъ ми е добъръ. Гнѣвъ подпоручикъ Поповъ и ст. подофицеръ Стоиль Митовъ и нѣколко отъ войниците знаятъ за моето критическо положение, но пакъ подробно не знаятъ всичко. Затова азъ рѣшихъ да Ви опишамъ малко по-подробно за борбата ми съ единъ англичанинъ.

На 15 май около 12 часа прѣзъ нощта въ мѣстността между Баракли и село Ерни-Кой ние се срѣщахме съ неприятеля и стрѣльхме нѣколко рѣчи бомби, слѣдъ туй почнахме пушченъ огнь, отъ бѣлъната същата ръка, прѣснахме съ въ верига въ лѣво и дясното. Азъ бѣхъ изстрѣлялъ около 10 пачки патрони, пушката не можеше вече да дѣйствува и азъ, за да не спирахъ на другаритѣ си, изискахъ отъ командира разрѣщане да взема връзка въ лѣво съ 10. рота, той ми разрѣши. Азъ тръгнахъ по посока на 10. рота на първия постъ. Отдалечихъ се на около 30 крачки отъ нашите войници, прѣдъ мене на 6—7 крачки се чуваше, че гърматъ пушки, но не се разбира, чии сѫ. Веднага залегнахъ съ лице къмъ противника, за да мога да разбера, гърмятъ чии сѫ. Моментално задъ менъ се яви войникъ съ же лѣзна шапка, помислихъ да не би да е нашъ, извиквамъ кой тамъ. Въ този моментъ непознатиятъ за мене войникъ ме силно мушна съ щата на пушката си, азъ извикахъ силно, безъ да мога да става на краката си. Той повторя ударъ, азъ пакъ извиквамъ, потрети като казвамъ, че съмъ тежко раненъ. Замолявамъ другаритѣ ми да ме изнесатъ, същеврѣменно падамъ въ несвѣтъ.“

Слѣдва подписьтъ. Същиятъ войникъ е раняванъ за 3. път прѣзъ настоящата война.

Съобщава Д-ръ И. Туневъ.

Бѣхъ въ Д. Хисарската болница. Тамъ старшиятъ лѣкаръ ми показаъ слѣдното писмо, оставено му отъ единъ раненъ храбрецъ, редакторъ Алекси Михайловъ Миневъ, при с. Ерникъ на Струма въ боевѣтъ прѣзъ май т. г. и адресирано до ротния командиръ. Същиятъ войникъ е билъ евакуиранъ по-послѣ за по-продължително лѣчене. Ето и прѣпись отъ писмото:

Господинъ поручикъ,

Пожелавамъ Ви животъ и здраве и добъръ напрѣдъкъ на всички ви отъ ротата, на офицери, войници и другари. Азъ Ви поздравлявамъ всички и ида да Ви обадя.

то малко прѣди това въ гората била избѣгала отъ Аравийската пустиня красавица — лѣвица и царъ на животните тичала по цѣли дни и нощи да се наслаждава отъ любовта.

Гледането на дѣлъто било прѣдоставено на съвѣта отъ другите звѣрове, които се събрали на една поляна.

Магарето повторило и тукъ своята тѣжа. Слѣдъ това заговорила малката пчела.

Съ всичките си сили тя се мъчила да обясни на страшния съвѣтъ отъ звѣрове своята начинъ за получаване медъ.

Но направено.

Звѣрските морди гледали на нея глупаво, сърдито, мигали съ очи, не разбирали нищо отъ нейните обяснения.

И колкото повече доказвала пчелата, толкова повече не я разбирали звѣровете, толкова повече се съдили на нея.

— Гледай-ти! — реѧли тѣ . . . Тя изглежда, като че счита себе си по-умна отъ всички настъпи! — Вижъти, нищожна бублечка!

Страшенъ шумъ се подигналъ въ съвѣта.

— Какъвъ е този шумъ? — се

раздаль изведеннятъ ревъ, които заглушилъ всички гласове.

Никой отъ звѣровете не забѣлъзъ, какъ на полянката изкочила лева, прѣситъ отъ насладите на любовта.

Тигъръ излѣзъ отъ прѣдъ и обяснилъ на лева цѣлата работа.

И колкото тигъръ повече обяснявалъ, толкова мордата на лева ставала по-сърдита.

— А какъ е мнѣнietо на моята върна лѣсица? — попиталъ той най-подиръ.

О, велики господарю, пратенъ намъ отъ Бога за правда и разумъ! проговорила лѣсицата до самото ухо на лева. Не азъ, слабоумата, че се осмѣяла да ти дамъ своя съвѣтъ! Ти и самъ знаешъ, че оправдаването на пчелата би било прѣдъ надъ всички звѣрове.

— Да, ти налучи моето мнѣние, — проревъ тихо лева.

И като се обѣрнала къмъ събрането, той грозно и повелително ревналъ:

— Да се смяка тази гордълна гадина! И да се слави името на Аллахъ!

Мурготъ.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

ВОЕННО

На западния воененъ театър англичаните продължават упоритъ си атаки между Пьолкапел и Пашанделе; на всички обаче, тъй какъвто е отбити, в на мъста изходните имъ за атаки позиции скитащи от германците. Въ Шампань, на мъста, усиленъ артилерийски огнь.

Италианският фронт привлича най-много вниманието. Прѣдставянето продължава непрестанно и Пиаве е достигната от устието до Мориаге. Внаго Виторно и Белуно са завзети.

Въпреки че италианците се готвят да уважават съпротива на Пиаве, тъй едва ли ще успят. Съюзниците със господари на двата бръга на горно Пиаве, а застрашителното положение, което съзели австрийците съ настаплението си по Валь Сугана и към Аязго, едва ли ще окурат италианците да съпротивяват упорно на Пиаве.

На източния боенъ театър и на Добруджанския и Македонския фронтове нѣма важни събития.

ПОЛИТИЧЕСКО

Петроградският работнически Съвет, съставен въ большинството си от съюзници на большевики на Ленина съ лѣвницата на социалистите революционери на Чернова, е свалилъ правителството на Керенски, като е арестувал неговите членове. Разтуренъ е засѣданието на прѣдставителенъ парламентъ. Завзети съ отъ революционерите Държавната Банка и Петроградската Телеграфна Агенция.

Съветът е отправилъ 4 позиви къмъ работнически съвети и къмъ всички други комитети и организации, съ които възвѣствава своята програма: незабавното прѣдлагане на единъ демократиченъ мир; прѣдаване на властта въ ръците на работнически съвети; раздаване земята на селяните и незабавното свикване на Учредителното Събрание.

Новите събития въ Русия, независимо отъ това да ли тъ ще обединятъ всички сили на революционната демокрация, счита се, че ще подтикнатъ дѣлото на мира значително напрѣдъ и ще дадатъ бързъ отзивъ въ всички воюващи държави.

Петроград П. Т. А. Конгресът на съветите гласува текста на прѣложението за миръ, споредъ който правителството на работнически съюзници на прѣдлага демократиченъ и справедливъ миръ. Руското правителство прѣдлага на всички воюващи да сключатъ веднага такъвъ миръ, като прибавя, че е готово да направи незабавно всички енергични постъпки, за да накара пълно мощните на всички страни да удобрятъ окончателно всички условия за този миръ. То обявява за недѣйствително съдържанието на всички тайни договори, прѣмаха цѣлата тайна дипломация, потвърдява твърдото си рѣшение да води прѣговорите за миръ открыто прѣдъ целия съвет и да пристигатъ къмъ обнародването на всички тайни договори. Правителството прѣдлага на всички воюващи страни да склю-

чать веднага прѣмире, като съмъта отъ своя страна, че това прѣмире трѣбва да биде сключено за три мѣсяца, срокъ достатъченъ да се изведатъ прѣговорите на добъръ край.

Берн. (Кор. бюро). Азорските о-ви съ окупирани отъ американците.

Лугано. (Кор. бюро). Италианският въстаници, увѣдомени отъ тухашното италиански консулство, подготвятъ обществото, че и р. Пиаве трѣбва да биде напусната, и даже Венеция, прѣдъ грамадните неприятелски иаси.

Имена къмъ близния.

Повече отъ всичко, което трѣбва да запазишъ, варди сърдцето си, защото то е източника на живота. Днес искамъ да побесѣдватъ съ тебе въту една цѣнна добродѣтель. Тя е — да бѫдешъ всѣкога буденъ, да бѫдешъ надъ всичко и надъ всички.

Бдителността по-скоро е една отъ функциите въ обществения животъ. И, може би, една отъ най-интересната. Тя се проявява тамъ, където има нѣщо, което трѣбва да се запази. Защото всичко, което съществува има своятъ врагове и за своята безопасностъ то е длъжно да бѫде постоянно на щрекъ. Слязтишъ, въ прѣносния смисъл на думата, съ всѣнога беззащитни и често ставатъ жертва или плячка.

И макаръ всѣкога ние малко да познавамъ себе си, всѣкога почти ние добъръ познавамъ своятъ врагове. И всички отъ насъ има тия врагове. Тъ съ, които се явяватъ причини за нашите слабости, за всичко, което ни бѫрка да бѫдемъ това, което трѣбва да бѫдемъ, за да осъществимъ цѣлъта на живота ни. Въ военномъ връме най-опасни отъ всичко съ измѣнниците. Безъ колебание азъ утвърждавамъ, че сѫщото представлява отъ себе си вътръшни мири на всички човѣкъ и нашата гибелъ, че неприятель има съюзници въ нашия лагеръ. Всички отъ насъ има възможностъ да ги унищожатъ. Когато отсязва вътръшна стражка, и най-хубавото може да загине. Азъ не съмъ отъ тия, които правятъ въпросъ за дребни работи. Съ постоянните си повторения: „пазете се!“ тия страховици възлизватъ отъ себе си вътръшни мири на всички човѣкъ и нашата гибелъ, че неприятель има съюзници въ нашия лагеръ. Всички отъ насъ има възможностъ да ги унищожатъ.

Когато отсязва вътръшна стражка, и най-хубавото може да загине. Азъ не съмъ отъ тия, които правятъ въпросъ за дребни работи. Съ постоянните си повторения: „пазете се!“ тия страховици възлизватъ отъ себе си вътръшни мири на всички човѣкъ и нашата гибелъ, че неприятель има съюзници въ нашия лагеръ. Всички отъ насъ има възможностъ да ги унищожатъ.

Наслѣдствеността, природата, срѣдата внасятъ въ насъ, въ зависимостъ отъ човѣка, разни наклонности, които могатъ да станатъ източници по нѣкога на слабости. Влиянietо, което упражняватъ всички тия недостатъци върху нашето развитие, се отразява и върху всички наши дѣйствия. За да се разслаби умътъ, достатъчно е да се възьне въ него нѣкоя порочна привичка, които да се развива извѣстно връме въ него. Тогава всички усилия, качества и даже добродѣтели сѫ безполезни. Злото има сѫдъбоносна сила. За човѣка не е нужно да притежава всевъзможни по-роци и да бѫде лишенъ отъ добродѣтели, за да изгуби равновѣсие и да отиде къмъ дъното. Въ вътръш-

ния животъ не сѫществува прѣвъшъ причина да се намалява злато, което угнетава свѣта, изушащията. Най-велико страдание е да съзнаяшъ въ себе си възможности чично число хора, трѣбва да се злато и да общашъ доброто. въодушевлява и окрилява.

Бдителността ще развеи въ тебе привичка къмъ вътръшъ животъ и наскънда нужда въ къмъ дѣйствието да прѣтегляшъ на възникъ на съвѣтъ. Тя развива висшето стремление да търсишъ мотивъ за уважение на самия себе си и да бѫдешъ въ миръ съ вътръшния сѫдия. Въ това съсъстън тъкъ тайната на човѣшката нравственостъ, Помни, че разликата между че- тъ и безчестенъ човѣкъ е много труда и енергия; съвършено ис- кренно и безъ сънка отъ лицемѣрие да осаждашъ извѣстенъ образъ на животъ, а слѣдъ това да чувствувашъ, че съмъ ти си способенъ вътръшъ сѫдъ. Той е добъръ само да живѣшъ това, което си осъж- тогава, когато на него гледашъ да; въ едно и сѫщо връме да щомъ остане самичъкъ, той се има- ненавиждашъ нѣщо и съмъ да го смушава отъ заповѣдътъ, нито на вършишъ; да бѫдешъ извѣстенъ съвѣтъ, нито на закона. Царството Божие, което мнозина търсятъ и не намиратъ, е въ самите тѣхъ. Но тъ сѫ слѣпъ и неради- ратъ, че времето е, което е ю- точникъ на въчното и че това, което сѫблазнява, убива и това, което радва е като виното — опива и пом- рачва.

„Азъ не правя доброто, което обичамъ и правя злото, което не- навиждамъ!.. Кой ще ме спаси отъ това прѣвъръто положение?“

А, собственно, това такъ трѣбва да бѫде. Характеръ не се формира иначе осъстѣн въ вътръшни, душевни борби. Най-добри излизатъ тия, които най-много отъ всички страдатъ. За тѣхни взоръ по- ясненъ става контрастъ между това, което съ тѣ и това, което трѣбва да бѫдатъ. Ти искашъ ли цѣнъ съвѣтъ, когото да имашъ, като една житейска добродѣтель? „Пази се! Познай себе си и не се довърявай на твоята душа, тогава само ти ще си съ! Въртай само въ ония свои сили, които имашъ. Слабото въ себе си, ако е отъ добро съмѣ, разивай, силното, отъ зло съмѣ, убивай!..

За да усилитъ своята бдителностъ, трѣбва да развивашъ въ себе си, че чувство на отговорностъ. При една живота да умрятъ и мнозина чрѣ- само мисълъ, че ако стоишъ твърдо на своето място, ако бѫдешъ спра- ведливъ, честенъ и чистъ, ти ста-

СМѢХЪ И ЗАДАЧИ.

Венизелосе, що стана,
Че да плачишъ и ти хвана?
Да ли спомни за Лариса?

Или нѣщо помириса,

Че ще скоро съ тебъ да става,

Съ тебъ и твоята държава?

Или въздъхашъ, че редъ иде

И Гърция бой да види?

Какъ мий жално, въртай Бога,

Да те гледамъ, безъ да мога,

лече въ отпуска!

Съ нѣщо и азъ да ти помогна
Саль единично ти остава
Свойта да спасишъ държава:
Ти и твоятъ народъ храбъръ
Приемете „сарж саборъ“!

— Иване, то се вижда, че вой-
чуство на отговорностъ. При една
дѣлъ, че ако стоишъ твърдо
на своето място, ако бѫдешъ спра-
ведливъ, честенъ и чистъ, ти ста-

възпишишъ. За какво ти е най-много

калино?

— Жално ми е, че слѣдъ свър-
зане на войната нѣма да отивамъ

въ отпуска!

Въ срѣдата на лабиринта — гора-
се намира къща на красавица
Розамунда. Намѣ-
рете свободенъ път до тая ка-
ща.

??. Защо косъ-
та на главата у
човѣка побѣлява
по-рано отъ бре-
зата?

